FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(femte avdelningen i utökad sammansättning)
den 11 juli 2002 *

I mål T-152/99,

Hijos de Andrés Molina, SA (HAMSA), i likvidation, Sevilla (Spanien), företrätt av advokaterna L. M. Olivencia Brugger och J. L. Ballester García-Izquierdo, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

med stöd av

Konungariket Spanien, företrätt av D. S. Ortiz Vaamonde, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient,

* Rättegångsspråk: spanska.

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av I. Martínez del Peral och D. Triantafyllou, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 1999/484/EG av den 3 februari 1999 om statligt stöd som Spaniens regering beviljat företaget Hijos de Andrés Molina SA (HAMSA) (EGT L 193, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(femte avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden P. Lindh samt domarna R. García-Valdecasas, J.D. Cooke, M. Vilaras och N.J. Forwood,

justitiesekreterare: rättssekreteraren O. Speltdoorn,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 3 maj 2001,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Hijos de Andrés Molina SA (nedan kallat sökanden eller företaget) är beläget i provinsen Jaén (Spanien), och dess verksamhet består i framställning av köttprodukter, djurfoder och ost samt uppfödning och slakt av grisar. Dess aktiekapital ägdes ursprungligen av familjen Molina.

2 Den 13 mars 1995 beslutade Juzgado de Primera Instancia n° 4 de Jaén om betalningsinställelse för sökanden, som sedan några år tillbaka hade ekonomiska och finansiella svårigheter.

3 Genom ett avtal som slöts den 5 maj 1995 överlät familjen Molina äganderätten utan brukanderätt till sina aktier till Instituto de Fomento de Andalucía (nedan kallat IFA), som är ett offentligt organ knutet till den autonoma regionen Andalusien (Spanien), för en spansk peseta (ESP). Enligt nämnda avtal skulle familjen Molina automatiskt återfå full äganderätt till nämnda aktier den 31 december 1997.

4 I december 1995 utarbetade sökanden en omstruktureringsplan för att avhjälpa sina problem (nedan kallad omstruktureringsplanen eller planen). Nämnda plan omarbetades en första gång i april 1997 (nedan kallad kompletteringen från april 1997) och en andra gång i januari 1998.

5 Genom en skrivelse av den 1 juli 1996 anmälde den spanska regeringen till kommissionen i enlighet med artikel 93.3 i EG-fördraget (nu artikel 88.3 EG) för sent en rad stöd som IFA hade beviljat sökanden. Dessa var följande:

— "Stöd till undsättning", som beviljades under tiden maj—december 1995 i följande form:

—Två borgensförbindelser på 100 respektive 50 miljoner ESP.

—Tre lån på 350 miljoner, 125 miljoner respektive 25 miljoner ESP till en årlig ränta på 6 procent, som den 9 april 1996 ändrades till den referensmarknadsränta som tillämpas mellan bankerna i Madrid (nedan kallad MIBOR) plus 0,5 procent.

— "Stöd till omstrukturering", som beviljades under tiden januari—juni 1996 i följande form:

—Tre borgensförbindelser på 100 miljoner, 75 miljoner respektive 25 miljoner ESP (varav den sistnämnda beviljades för ett belopp av 21 748 150 ESP).

— Två lån på 1 miljard 739 miljoner ESP (till en ränta som motsvarade MIBOR plus 0,5 procent) respektive 850 miljoner ESP (till en ränta på 10,5 procent).

6 När kommissionen undersökte nämnda anmälan, kunde den konstatera att sökanden före maj månad 1995 även hade uppburit följande stöd:

— Ett lån på 375 miljoner ESP till en ränta på 10 procent, som beviljades den 12 augusti 1993.

— En borgensförbindelse på 375 miljoner ESP, som beviljades den 18 juni 1993.

— Ett lån på 550 miljoner ESP till en ränta på 6 procent som beviljades den 28 juni 1994.

— En borgensförbindelse på 200 miljoner ESP, som beviljades den 28 juni 1994.

7 Kommissionen kunde även konstatera att sökanden efter anmälan hade uppburit följande stöd:

— Ett lån på 1 miljard 100 miljoner ESP till en ränta som motsvarade MIBOR plus 0,5 procent, som beviljades den 5 november 1996.

— Ett lån på 700 miljoner ESP till en ränta som motsvarade MIBOR plus 0,5 procent, som beviljades i två steg den 2 juni och den 31 juli 1997.

— En borgensförbindelse på 450 miljoner ESP, som beviljades den 6 februari 1998.

— En borgensförbindelse på 300 miljoner ESP, som beviljades den 2 maj 1997.

— Ett lån på 275 951 288 ESP till följd av att IFA genom det offentliga företaget Sociedad para la Promoción y Reconversión de Andalucía SA den 2 augusti 1996 övertog den utestående delen av ett lån på 300 miljoner ESP, som sökanden beviljades av kreditinstitutet Caixa d'Estalvis i de Pensions de Barcelona.

8 Kommissionen underrättade de spanska myndigheterna om sitt beslut att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i EG-fördraget och beredde dem tillfälle att yttra sig genom en skrivelse av den 29 april 1997. Övriga medlemsstater och berörda parter underrättades om att detta förfarande hade inletts och gavs tillfälle att inkomma med sina eventuella yttranden när nämnda skrivelse offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 26 juni 1997 (EGT C 196, s. 10). Den spanska regeringen inkom med yttranden genom skrivelser av den 4, 11 och 23 juli samt av den 21 augusti 1997. Berörda tredje parter inkom med yttranden genom skrivelser av den 27 januari, den 6 februari, den 26 och 28 maj och den 22 juli 1997. Den spanska regeringen kommenterade sistnämnda yttranden genom en skrivelse av den 16 mars 1998.

9 Den 29 april 1997 kapitaliserade IFA genom konvertering en del av den skuld som sökanden hade gentemot IFA, med ett belopp av 4 miljarder 680 miljoner

ESP. Därefter minskades sökandens kapital till 500 miljoner ESP. Genom dessa transaktioner blev IFA ägare till 80,6 procent av aktierna i sökanden, varvid familjen Molina inte längre ägde mer än återstående 19,4 procent.

10 Vid sökandens borgenärssammanträde den 28 maj 1997 slöts ett avtal om att bevilja nedskrivningar av skulder, som Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Jaén stadfäste den 3 november 1997 (nedan kallat avtalet om skuldnedskrivning). Den spanska skatteförvaltningen och socialförsäkringskassan beviljade sökanden nedskrivningar av skulder genom enskilda avtal. Sökanden beviljades sålunda följande skuldnedskrivningar av de offentliga organen:

— 2 192 754 000 ESP, av en skuld på totalt 2 211 154 000 ESP, av IFA.

— 69 089 000 ESP, av en skuld på totalt 87 489 000 ESP, av Junta de Andalucía.

— 158 800 000 ESP, av en skuld på totalt 177 199 000 ESP, av l'Ayuntamiento de Jaén.

— 338 589 000 ESP, av en skuld på totalt 927 876 000 ESP, av skatteförvaltningen.

— 789 938 000 ESP, av en skuld till följd av obetalda avgifter på 1 miljard 479 miljoner ESP, av socialförsäkringskassan.

— 5 144 000 ESP, av en skuld på totalt 11 221 000 ESP, av Confederación Hidrográfica del Guadalquivir.

11 Genom en skrivelse av den 10 oktober 1997 underrättade kommissionen den spanska regeringen om sitt beslut att utvidga förfarandet till att omfatta de offentliga organens nämnda kapitaliseringar genom konvertering och nedskrivningar av skulder, varpå den spanska regeringen gavs tillfälle att yttra sig. Övriga medlemsstater och berörda parter upplystes om att förfarandet skulle utvidgas och gavs tillfälle inkomma med eventuella yttranden genom att nämnda skrivelse offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 27 november 1997 (EGT C 361, s. 3). De spanska myndigheterna yttrade sig genom en skrivelse av den 19 december 1997, och berörda tredje parter yttrade sig genom skrivelser av den 15 och 23 december 1997. De spanska myndigheterna inkom med ytterligare upplysningar genom skrivelser av den 2 och 16 mars, den 16 juli, den 8 september och den 21 oktober 1998.

12 Den 3 februari 1999 antog kommissionen beslut 1999/484/EG om statligt stöd som Spaniens regering beviljat sökanden (EGT L 193, s. 1; nedan kallat det omtvistade beslutet).

13 Beslutsdelen i det omtvistade beslutet har följande lydelse:

"Artikel 1

Följande stödåtgärder som Spanien beviljat [sökanden] är olagliga, eftersom de har beviljats utan att kommissionen haft möjlighet att yttra sig om dem på planeringsstadiet. Dessutom är de oförenliga med den gemensamma marknaden enligt bestämmelserna i artikel 92.1 i fördraget och uppfyller inte kraven för undantagen i artikel 92.2 och 92.3, varför de skall upphävas.

1. Statligt stöd i form av borgen:

a) Den borgensförbindelse på 375 miljoner [ESP] som beviljades den 18 juni 1993 och togs i anspråk den 29 september 1996 till ett belopp av 401 934 206 [ESP].

b) Den borgensförbindelse på 200 miljoner [ESP] som beviljades den 28 juni 1994 och togs i anspråk den 29 januari 1996 till ett belopp av 207 578 082 [ESP].

c) Den borgensförbindelse på 100 miljoner [ESP] som beviljades den 16 augusti 1995 och ersattes med borgensförbindelser på samma belopp den 19 augusti 1996 och 11 november 1997.

d) Den borgensförbindelse på 50 miljoner [ESP] som beviljades den 14 september 1995 och ersattes den 19 augusti 1996 och den 11 november 1997.

e) Följande tre borgensförbindelser: en på 100 miljoner [ESP] som beviljades den 8 oktober 1996, en på 75 miljoner [ESP] som beviljades den 20 augusti 1996 och en på 21 748 150 [ESP] som beviljades den 11 november 1997.

f) Följande två borgensförbindelser: en på 450 miljoner [ESP] som beviljades den 6 februari 1998 och en på 300 miljoner [ESP] som beviljades den 2 maj 1997.

2. Statligt stöd i form av lån:

a) Ett lån på 375 miljoner [ESP] beviljat den 12 augusti 1993.

b) Ett lån på 550 miljoner [ESP] beviljat den 28 juni 1994.

c) Två lån på 350 miljoner [ESP] respektive 125 miljoner [ESP] bevilja[de] den 24 oktober 1995.

d) Ett lån på 25 miljoner [ESP] beviljat den 17 oktober 1996.

e) Ett lån på 1 [miljard] 739 miljoner [ESP] beviljat den 30 december 1995.

f) Ett lån på 850 miljoner [ESP] beviljat den 11 juli 1996.

g) Ett lån på 1 [miljard] 100 miljoner [ESP] beviljat den 5 november 1996.

h) Ett lån på 700 miljoner [ESP] beviljat i två delar, den 2 juni 1997 på 400 miljoner [ESP] och den 31 juli 1997 på 300 miljoner [ESP].

i) Ett lån på 275 951 288 [ESP] som följde av att [IFA], genom det offentliga företaget Sociedad para la Promoción y Reconversión de Andalucía [SOPREA], den 2 augusti 1996 övertog resterande fordran på ett lån på 300 miljoner [ESP] som beviljats [sökanden] av finansbolaget Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.

3. Statligt stöd i form av efterskänkta skulder till statliga organ:

Nedskrivning av delar av fordringar från statliga organ på [sökanden], beviljad vid borgenärssammanträdet med [sökandens] fordringsägare den 28 maj 1997 till följande belopp:

— [Ayuntamiento de Jaén]: 158 800 000 [ESP],

— Skatteförvaltningen: 338 589 000 [ESP],

— [Junta de Andalucía]: 69 089 000 [ESP],

— Socialförsäkringskassan: 789 938 000 [ESP],

— [Confederación Hidrográfica del Guadalquivir]: 5 144 000 [ESP].

Artikel 2

Spanien skall utan dröjsmål säga upp de lånekontrakt och upphäva de garantier som anges i artikel 1 och som fortfarande gäller.

Artikel 3

1. Spanien skall vidta nödvändiga åtgärder för att återkräva de stöd som avses i artikel 1

— [vad avser] garantierna... skillnaden mellan den räntesats till vilka lånen erhållits och den räntesats som skulle ha betalats på en fri marknad, och

— [vad avser lånen,] de garantier som tagits i anspråk och de fordringar som efterskänkts [100 % av beloppen.]

2. Återkravet skall verkställas enligt de förfaranden som följer av den nationella lagstiftningen. De utestående belopp som skall återkrävas skall vara räntebärande från den dag då respektive stöd beviljades. Räntan skall beräknas som marknadsränta utifrån den räntesats som tillämpas för att beräkna stödekvivalenten i regionalt stöd.

..."

Förfarandet och parternas yrkanden

14 Sökanden har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 24 juni 1999, väckt talan i förevarande mål om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet.

15 Konungariket Spanien begärde genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 23 september 1999 att få intervenera i målet till stöd för sökandens yrkanden. Ordföranden på femte avdelningen i utökad sammansättning beviljade nämnda intervention genom ett beslut av den 25 januari 2000.

16 Konungariket Spanien gav in sin interventionsinlaga den 3 mars 2000, varpå parterna inkom med yttranden angående inlagan.

17 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (femte avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet och

begärde, såsom åtgärd för processledning, att parterna skulle svara på skriftliga frågor och ge in vissa handlingar till förstainstansrätten. Parterna efterkom förstainstansrättens begäran. Sökanden och Konungariket Spanien anmodades även att lämna vissa förklaringar muntligen vid förhandlingen.

18 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid offentlig förhandling den 3 maj 2001.

19 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— i första hand ogiltigförklara det omtvistade beslutet i dess helhet,

— i andra hand delvis ogiltigförklara det omtvistade beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

20 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

21 Konungariket Spanien har yrkat att sökandens yrkanden skall bifallas.

I sak

22 Sökanden har inledningsvis anfört fem grunder till stöd för sitt yrkande om delvis ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet. Dessa är följande:

— Överträdelse av artikel 92 i EG-fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) och av artikel 93 i fördraget samt uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna med avseende på de lån och borgensförbindelser som IFA beviljade åren 1993 och 1994.

— Överträdelse av artikel 92.3 c i fördraget och av gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (EGT C 368, 1994, s. 12; nedan kallade riktlinjerna) samt uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna med avseende på de undsättningsstöd som beviljades under tiden maj—december 1995.

— Överträdelse av artikel 92.3 c i fördraget och av riktlinjerna samt uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna med avseende på de stöd till omstrukturering som beviljades efter december 1995.

— Överträdelse av artikel 92.1 i fördraget och uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna med avseende på IFA:s kapitalisering av sökandens skulder genom konvertering.

— Överträdelse av artikel 92.1 i fördraget och uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna med avseende på de skuldnedskrivningar som de offentliga borgenärerna beviljade.

23 Sökanden har därefter anfört tre grunder till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet i dess helhet. Dessa är följande:

— Uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna vid den allmänna bedömningen av de åtgärder som har vidtagits till förmån för sökanden.

— Överträdelse av artikel 92.3 a i fördraget.

— Den omständigheten att de omtvistade åtgärderna inte påverkar handeln mellan medlemsstater och bristande motivering i detta avseende.

Den första grunden avseende de stöd som beviljades under perioden 1993—1994

Parternas argument

24 Sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande att de lån och borgensförbindelser som IFA beviljade åren 1993 och 1994 (se punkt 6 ovan) hör till det allmänna stödsystemet N 624/92, som godkändes genom kommissionens beslut av den 16 december 1992, respektive det allmänna stödsystemet N 428/93, som godkändes genom kommissionens beslut av den 24 september 1993. De har närmare angivit att kommissionens beslut om att godkänna dessa stödsystem måste utgöra ett tillstånd till framtida åtgärder som omfattas av dessa stödsystem, eftersom besluten inte kan ha någon retroaktiv effekt.

25 Sökanden och Konungariket Spanien har inte bestridit kommissionens påstående att dessa två stödsystem utgör en ändring av stödsystem NN 71/88. De är emellertid oense med kommissionen om konsekvenserna härav. Sökanden har särskilt anfört att kommissionen inte kan åberopa de spanska myndigheternas skrivelse av den 12 september 1989 angående stödsystem NN 71/88, eftersom skrivelsen i själva verket avsåg stöd till utvinningsverksamhet i Huelva-området (Spanien). Dessutom har sökanden uppgivit att kommissionens reservation enligt vilken stöd till jordbruksföretag skulle anmälas i förväg inte är tillämplig i förevarande fall.

26 Beträffande det lån och den borgensförbindelse som IFA beviljade år 1993 anser sökanden och Konungariket Spanien att de potentiella förmånstagarna till stödsystem NN 71/88 var företag i Andalusien i allmänhet, vilket även gäller för stödsystem N 624/92. Sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande att de begränsningar som följer med ställningen som kooperativ, arbetstagaraktie-

bolag eller egenföretagare, vilka är de kategorier som avses med stödsystem NN 71/88, inte berör sökanden. Sökanden har tillagt att de lån som avses med stödsystem N 624/92 inte endast var avsedda att finansiera fasta tillgångar och omsättningstillgångar, utan även att refinansiera skulderna.

27 Beträffande det lån och den borgensförbindelse som IFA beviljade år 1994 har sökanden och Konungariket Spanien gjort gällande att förmånstagarna till stödsystem N 428/93 kunde vara andra än små och medelstora företag.

28 Kommissionen har gjort gällande att den genom stödsystemen nr N 624/92 och N 428/93 godkände stöd som beviljades år 1992 respektive år 1993. Vidare har den bestridit att de stöd som beviljades åren 1993 och 1994 uppfyllde de villkor för beviljande som föreskrivs i stödsystem NN 71/88 och i de stödsystem N 624/92 och N 428/93 som följer därav.

Förstainstansrättens bedömning

29 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om sammanhanget kring stödsystemen nr N 624/92 och N 428/93.

30 Dessa härstammar från ett av de två allmänna stödsystem som kommissionen registrerade som nr NN 71/88, nämligen det system enligt vilket IFA beviljade stöd till företag i Andalusien (nedan kallat IFA:s stödsystem NN 71/88). Det andra stödsystem som hade detta referensnummer avsåg investeringsstöd till förmån för gruvområdet i provinsen Huelva.

31 De ingripanden som avsågs med IFA:s stödsystem NN 71/88 bestod i subventioner, ränteförmåner, borgensförbindelser, lån och förvärv av andelar. En särskild budget föreskrevs för vart och ett av dessa slags ingripanden.

32 Kommissionen godkände stödsystemen nr NN 71/88 genom ett beslut av den 26 oktober 1989. Den uppgav till de spanska myndigheterna att dessa, för det fall några av de ingripanden som föreskrevs i systemen skulle förlängas, var tvungna att anmäla "motsvarande budgetförslag" till kommissionen i enlighet med artikel 93.3 i fördraget. Den erinrade vidare de spanska myndigheterna om att det ankom på dem att anmäla "alla förändringar, även små, av stödsystemet i Andalusien på projektstadiet enligt samma artikel". Slutligen anmodade den dem att "före utgången av det första halvåret varje år ge in en rapport som för varje slags stöd visar det beviljade stödbeloppet under föregående år, beloppet för de investeringar som stödet avsåg samt antalet berörda fall, varvid dessa uppgifter skall fördelas över regioner, provinser och sektorer". Beträffande IFA:s ränteförmåner och lån angav kommissionen närmare att nämnda rapport skulle upprättas "för var och en av de fyra ränteförmånstyperna och för var och en av de två lånetyperna".

33 Det framgår av handlingarna i målet att IFA:s stödsystem NN 71/88 successivt förlängdes år för år, med ändrade budgetar för olika slags interventioner, och även ändring av vissa av stödsystemets egenskaper. De spanska myndigheterna underlät vid upprepade tillfällen att anmäla förlängningarna och förändringarna på projektstadiet — vilket kommissionen hade begärt i sitt beslut av den 26 oktober 1989 och i sina senare beslut om godkännande — och gjorde i stället anmälningarna efter det att de hade börjat att bevilja stödet i fråga. Uppgifterna om 1992 års stödsystem (registrerat som nr N 624/92) gavs sålunda in till kommissionen först den 18 oktober 1992, och uppgifterna om 1993 års stödsystem (registrerat som nr N 428/93) gavs in först den 1 juli 1993. Kommissionen tycks emellertid inte ha invänt mot detta sätt att förfara, och dess

på varandra följande beslut om godkännande har *de facto* fått retroaktiv verkan. Beslutet avseende stödsystem N 624/92 kunde nämligen fattas först den 16 december 1992 och beslutet avseende stödsystem N 428/93 först den 24 september 1993.

34 Av det anförda följer att rätten inte kan godta sökandens och Konungariket Spaniens argument att det lån på 375 miljoner ESP och den borgensförbindelse på samma summa som IFA beviljade år 1993 omfattas av stödsystem N 624/92. Nämnda stödsystem kan nämligen bara omfatta de stöd från IFA som godkändes under år 1992.

35 Rätten finner vidare att lånet på 550 miljoner ESP och borgensförbindelsen på 200 miljoner ESP som sökanden beviljades år 1994 inte kan hänföras till stödsystem N 428/93, eftersom detta stödsystem endast kunde omfatta stöd som beviljades under år 1993. Villkoren för stödsystemet var i vart fall inte uppfyllda i det fallet. De spanska myndigheterna angav nämligen uttryckligen i sin skrivelse av den 1 juli 1993 om anmälan av nämnda system att de som skulle komma i åtnjutande av systemet var små och medelstora företag. Sålunda skulle systemet i princip omfatta företag som hade mindre än 250 anställda och som antingen hade en årlig omsättning som inte översteg 20 miljoner ecu eller en total årlig balans som inte översteg 10 miljoner ecu. Det är dock ostridigt mellan parterna i målet att sökanden överskrider dessa gränser.

36 Rätten noterar för övrigt att det lån och den borgensförbindelse som IFA beviljade år 1993 inte kan höra till stödsystem N 428/93, eftersom sökanden såsom rätten har konstaterat i föregående punkt inte är ett litet eller medelstort företag. I vart fall har ingen av parterna gjort gällande att detta lån och denna borgensförbindelse är hänförliga till nämnda system.

37 Vad beträffar det lån och den borgensförbindelse som IFA beviljade år 1994 har vidare ingen av parterna gjort gällande att dessa åtgärder är hänförliga till

stödsystem N 462/94, som utgör en förlängning av IFA:s stödsystem under perioden 1994—1999. Under det administrativa förfarandet åberopade Konungariket Spanien stödsystem N 462/94 endast för att försöka rättfärdiga det påstådda stödet till undsättning och omstrukturering som sökanden beviljades åren 1995 och 1996 (skäl 11 i det omtvistade beslutet).

38 Av det anförda följer att det inte har styrkts att de lån och borgensförbindelser som IFA beviljade sökanden under åren 1993 och 1994 hör till de allmänna stödsystem som kommissionen har godkänt. Kommissionen hade således stöd för att betrakta stödsystemen som ingripanden *ad hoc* med syftet att företaget skulle kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet. Talan kan således inte bifallas på den första grunden, och det saknas skäl att undersöka de övriga argument som parterna har anfört med avseende på denna grund.

Den andra grunden avseende undsättningsstödet

Parternas argument

39 Sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande att de borgensförbindelser och lån som IFA beviljade under perioden maj—december 1995 (se punkt 5 ovan) utgjorde undsättningsstöd i den mening som avses i riktlinjerna och att kommissionen därför borde ha godkänt stödet enligt artikel 92.3 c i fördraget.

40 Sökanden och Konungariket Spanien har inledningsvis hävdat att de spanska myndigheterna sex månader efter det att nämnda stöd hade beviljats retroaktivt höjde den ursprungligen avsedda räntan till nivån för marknadsräntan, nämligen MIBOR plus 0,5 procent. De har bestridit bedömningen att denna anpassning

endast utgjorde en "bokföringsmässig ändring" och framhållit att anpassningen berodde på ett verkligt rättsligt bindande avtal och att den upplupna räntan räknades in i den kapitalisering genom konvertering som genomfördes den 29 april 1997 (se punkt 9 ovan) efter att ha räknats fram med tillämpning av marknadsräntan. Det saknar relevans att dessa lån inte har återbetalats och att motsvarande ränta inte har betalats in, eftersom riktlinjerna inte ger någon vägledning i detta avseende.

41 Därefter har sökanden och Konungariket Spanien hävdat att borgensförbindelserna och lånen i fråga var intimt förknippade med utarbetandet av omstruktureringsplanen, hade till enda syfte att hålla företaget verksamt, motiverades av svåra sociala problem och inte hade någon negativ inverkan på den berörda marknaden i övriga medlemsstater. Dessa stöd skiljer sig sålunda fundamentalt från de stöd som sökanden beviljades under åren 1993 och 1994. Konungariket Spanien har tillagt att kommissionen i vart fall inte kan grunda sig på att dessa stöd är rättsstridiga för att vägra att klassificera de i maj—december 1995 beviljade borgensförbindelserna och lånen som undsättningsstöd.

42 Slutligen har sökanden gjort gällande att kommissionen har avvikit från sin beslutspraxis. Sökanden har närmare bestämt åberopat kommissionens beslut av den 21 juni 1995 om det stöd som den italienska staten beviljat företaget Enichem Agricoltura SpA. (EGT L 28, 1996, s. 18; nedan kallat Enichem-beslutet) och erinrat om kommissionens ståndpunkt i mål T-149/95, Ducros mot kommissionen, i vilket förstainstansrätten meddelade dom den 5 november 1997 (REG 1997, s. II-2031). Konungariket Spanien har tillagt att det i domen i sistnämnda mål bekräftades att stöd inte nödvändigtvis måste betalas ut vid ett och samma tillfälle.

43 Kommissionen har bestridit bedömningen att de i maj—december 1995 beviljade borgensförbindelserna och lånen utgör undsättningsstöd. Åtgärderna uppfyller enligt kommissionen inte villkoren i punkt 3.1 i riktlinjerna.

44 Kommissionen har för det första anfört att den räntesats som tillämpades på lånen i fråga understeg marknadsräntan och att de spanska myndigheternas retroaktiva förändring av räntesatsen endast utgjorde en bokföringsmässig ändring, eftersom lånebeloppet inte har återbetalats och räntorna aldrig har betalats in. Den omständigheten att den upplupna räntan räknades in i kapitaliseringen genom konvertering den 29 april 1997 har ingen verkan, eftersom sistnämnda åtgärd i sig utgör ett statligt stöd.

45 Kommissionen har för det andra uppgivit att undsättningsstöd syftar till att hålla ett företag som har svårigheter under en begränsad period verksamt och att denna tidsperiod i regel inte överstiger 6 månader, under vilka realistiska åtgärder för avhjälpande skall tas fram. Sökanden uppbar dock redan under åren 1993 och 1994 stöd som gavs ut i samma syfte som borgensförbindelserna och lånen i fråga. Vidare kan undsättningsstöd — även om det stämmer att de inte nödvändigtvis måste betalas ut vid ett och samma tillfälle — inte beviljas vid upprepade tillfällen under en lång period.

46 Slutligen anser kommissionen att hänvisningarna till Enichem-beslutet och till domen i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen saknar relevans.

Förstainstansrättens bedömning

47 Rätten erinrar om att det i artikel 92.3 c i fördraget föreskrivs att "stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner" kan anses förenligt med den gemensamma marknaden "när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset".

48 Rätten noterar vidare att det följer av fast rättspraxis att kommissionen har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vid tillämpning av artikel 92.3 i fördraget (domstolens dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot kommissionen, REG 1990, s. I-959, punkt 56, och av den 11 juli 1996 i mål C-39/94, SFEI m.fl., REG 1996, s. I-3547, punkt 36). Gemenskapsdomstolarnas prövning skall således endast avse en kontroll av att reglerna för handläggning har följts, att motiveringsskyldigheten har iakttagits, att uppgifterna om de faktiska omständigheterna är materiellt riktiga, att bedömningen inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk (förstainstansrättens dom av den 22 oktober 1996 i mål T-266/94, Skibsvaerftsforeningen m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-1399, punkt 170). Det ankommer inte på gemenskapsdomstolarna att ersätta kommissionens ekonomiska bedömning med sin egen (förstainstansrättens dom av den 12 december 1996 i mål T-380/94, AIUFFASS och AKT mot kommissionen, REG 1996, s. II-2169, punkt 56).

49 I punkt 3.1 i riktlinjerna föreskrivs följande:

"... Stöd till undsättning måste...

— bestå av likvida medel i form av lånegaranti eller återbetalningsbara lån med normal marknadsränta,

— beloppsmässigt begränsas till vad som är nödvändigt för att upprätthålla driften i företaget (till exempel täcka lönekostnader och kostnader för insatsvaror),

— endast betalas ut för den tid (normalt högst sex månader) som krävs för att det skall kunna avgöras vilka åtgärder för avhjälpande som behövs och är möjliga,

— motiveras av allvarliga sociala problem och får inte ge upphov till obalans för den industriella situationen i andra medlemsstater.

Ett annat villkor är i princip att undsättningsstödet skall beviljas som en undantagsåtgärd. Upprepade undsättningsåtgärder, som endast upprätthåller den befintliga situationen, som skjuter det oundvikliga på framtiden och som under tiden överför de industriella och sociala problemen på andra effektivare producenter eller andra medlemsstater, kan naturligtvis inte godtas. Stödet till undsättning måste således vara en åtgärd som vidtas i undantagsfall för att verksamheten skall kunna fortsätta att bedrivas under en begränsad tid, medan företagets framtidsutsikter bedöms.

..."

50 Kommissionen gjorde i det omtvistade beslutet bedömningen att de lån och borgensförbindelser som IFA beviljade sökanden under tiden maj—december 1995 inte kunde betecknas som undsättningsstöd i den mening som avses i riktlinjerna, eftersom sökanden redan under föregående år hade uppburit stöd "av samma typ och för samma ändamål" (skäl 107). Kommissionen fann därför att kravet på att undsättningsstöd normalt sett skall vara en undantagsåtgärd för fortsatt verksamhet under en begränsad tid inte var uppfyllt i förevarande fall. I

motsats till vad Konungariket Spanien har hävdat har kommissionen sålunda inte grundat sina slutsatser på att de stöd som gavs ut före det påstådda stödet till undsättning skulle vara olagliga i sig.

51 Det kan inte med framgång hävdas att kommissionens slutsatser bygger på en uppenbart oriktig bedömning. Det framgår nämligen av handlingarna i målet och av utredningen av den första grunden att IFA redan under åren 1993 och 1994 hade beviljat sökanden lån och borgensförbindelser som var av samma slag som det påstådda undsättningsstödet och att redan dessa ingripanden var avsedda att göra det möjligt för företaget att klara sina ekonomiska och finansiella svårigheter och att fortsätta att bedriva sin verksamhet.

52 Sökandens och Konungariket Spaniens hänvisningar till Enichem-beslutet och till domen i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen saknar relevans. Dessa avser nämligen inte undsättningsstöd, utan stöd till omstrukturering.

53 Vad närmare beträffar de stöd som avses med förevarande grund, noterar rätten dessutom att sökanden och Konungariket Spanien inte har bestridit att den ränta som ursprungligen avsågs var lägre än marknadsräntan. Frågan huruvida en åtgärd utgör ett stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget skall dock avgöras med utgångspunkt i den situation som förelåg när åtgärden vidtogs. Om kommissionen beaktade senare inträffade omständigheter skulle den nämligen gynna medlemsstater som, i likhet med Konungariket Spanien i förevarande fall, inte fullgör sin skyldighet att på projektstadiet anmäla de stöd som de avser att bevilja. Den omständigheten att räntesatsen på dessa lån senare höjdes till nivån för marknadsräntan saknar således relevans, oavsett huruvida ändringen endast betraktas som en "bokföringsmässig ändring".

54 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på den andra grunden.

Den tredje grunden avseende stödet till omstrukturering

Parternas argument

55 Sökanden har för det första klandrat kommissionen för att ha gjort en uppenbart oriktig tolkning av omstruktureringsplanen.

56 Inledningsvis har sökanden gjort gällande att dess produktionskapacitet enligt planen skulle minskas.

57 Sökanden har — med stöd av Konungariket Spanien — hävdat att de produktionssiffror avseende år 1995 som finns i tabellen i skäl 27 i det omtvistade beslutet inte är representativa, eftersom sökanden, såsom anges i omstruktureringsplanen, vid denna tid genomgick en djup kris. Sökanden har klargjort att den vidtog konkreta åtgärder för att minska sin produktionskapacitet, varvid den stängde ett slakteri och en styckningslokal, upphörde med sin tillverkning av patéer och exekutivt sålde ett av företagen för tillverkning av djurfoder. Konungariket Spanien har bestridit kommissionens påstående att dessa minskningsåtgärder inte motsvarar verklig, använd kapacitet. Sökanden har tillagt att det i kompletteringen från april 1997 endast anges att det skall genomföras större minskningar av kapaciteten än de ursprungligen avsedda "med hänsyn till gjorda erfarenheter". Genomförda investeringar gjordes endast i syfte att undvika att vissa tillgångar skulle förstöras eller bli värdelösa.

58 Därefter har sökanden gjort gällande att kommissionen inte kunde grunda bedömningen att omstruktureringsplanen var felaktig på argumentet att planen hade utarbetats på grundval av otillräckliga och otillförlitliga uppgifter. Sökanden har förklarat att dess räkenskaper — som framkom i de av domstol

utsedda revisorernas rapport angående företagets situation det datum då handlingarna angående betalningsinställelsen lades fram — innehöll ett flertal oriktigheter. Sökanden har klargjort att det saknades böcker "för årsbokföring", att det saknades "planering" samt att dess arkiverade räkenskaper var otillräckliga. Dess tidigare revisor blev för övrigt föremål för sanktionsåtgärder på grund av dessa felaktigheter. Sökanden har tillagt att dess räkenskaper för år 1994, som familjen Molina upprättade, var felaktiga och att stämman ännu inte hade godkänt dem när planen utarbetades. Dessutom fanns det vid denna tidpunkt inte tillgång till den begränsade särskilda revision av dess räkenskaper av den 7 maj 1995, som en revisionsbyrå hade fått i uppdrag att upprätta. Trots dessa svårigheter lyckades IFA enligt sökanden och Konungariket Spanien upprätta en realistisk och lämplig omstruktureringsplan.

59 Sökanden och Konungariket Spanien har vidare gjort gällande att kommissionen inte har tagit erforderlig hänsyn till de resultat som företaget uppnådde under den period då omstruktureringsplanen genomfördes. De har anfört att företaget gjorde vinster på 808 miljoner ESP år 1997 och på 244 miljoner ESP under första halvan av år 1998, att dess bruttomarginal förbättrades märkbart, att dess kostnader minskade avsevärt och att dess självfinansieringskapacitet blev positiv. Även den omständigheten att utomstående företag var intresserade av att köpa upp företaget är ett bevis för att omstruktureringsplanen var lyckad. I detta avseende har sökanden och Konungariket Spanien klargjort att företaget bjöds ut till försäljning helt och hållet i enlighet med gällande marknadsförings- och konkurrensbestämmelser, varvid en specialiserad konsult hade fått i uppgift att finna potentiella köpare och utvärdera deras anbud. Konungariket Spanien anser att kommissionen förvrängde sakomständigheterna när den, i skäl 117 i det omtvistade beslutet, uppgav att de spanska myndigheterna i sin skrivelse av den 8 september 1998 å ena sidan hävdade att sökanden var lönsam men å andra sidan erkände att företaget skulle likvideras. Myndigheterna nämnde nämligen endast att företaget skulle kunna likvideras om kommissionen fattade ett beslut om avslag.

60 För det andra har sökanden och Konungariket Spanien gjort gällande att de stöd som IFA beviljade efter december 1995 utgjorde stöd till omstrukturering i den mening som avses i riktlinjerna.

61 Härvid har sökanden och Konungariket Spanien inledningsvis upprepat att omstruktureringsplanen gjorde det möjligt att inom rimlig tid åter göra företaget lönsamt och bland annat ledde till en sänkning av produktionskapaciteten och antalet anställda. Sökanden har åter hänvisat till det svåra sammanhang i vilket planen utarbetades (se punkt 58 ovan) och påpekat att kommissionen i sin beslutspraxis vid upprepade tillfällen har godkänt stöd till omstrukturering trots att ingen omstruktureringsplan hade upprättats förrän flera år efter det att stödet hade beviljats. Sökanden har vidare framhållit att kommissionen i Enichem-beslutet nöjde sig med att det kunde "förväntas" att omstruktureringen skulle kunna göra det berörda företaget lönsamt på lång sikt. I förevarande fall blev dock sökanden åter lönsam efter det att omstruktureringsplanen hade tillämpats under mindre än tre år. Sökanden har tillagt att kommissionen i en rad beslut har ansett att den omständigheten att ett privatiseringsförfarande har pågått har visat att företaget i fråga åter har blivit lönsamt. I sitt beslut i fallet Enichem nöjde sig kommissionen med den enda omständigheten att de italienska myndigheterna åtog sig att privatisera det berörda företagets omstrukturerade verksamhets-sektor. Sökanden och Konungariket Spanien har vidare åter anfört att det stöd som beviljades under åren 1993 och 1994 hör till allmänna system som kommissionen har godkänt och således skiljer sig från det stöd som företaget uppbar efter december 1995. Kommissionens argument att stödet inte betalades ut vid ett och samma tillfälle kan sålunda inte godtas. Slutligen har sökanden åter åberopat kommissionens inställning i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen.

62 Vidare har sökanden och Konungariket Spanien gjort gällande att åtgärder har vidtagits i enlighet med punkt 3.2.2 B, i riktlinjerna för att i så stor utsträckning som möjligt mildra de ofördelaktiga konsekvenserna för konkurrenterna. För det första finns det ingen strukturell överkapacitet inom sektorn för köttprodukter, och bearbetning av kött hör inte till de undantagna sektorer som avses i bilagan till kommissionens beslut 94/173/EG av den 22 mars 1994 om de urvalskriterier som skall fastställas för investeringar avsedda att förbättra villkoren för förädling och saluföring av jordbruks- och skogsbruksprodukter och om upphävande av beslut 90/342/EEG (EGT L 79, s. 29; svensk specialutgåva, område 3, volym 56, s. 130). Sökanden och Konungariket Spanien har vidare påpekat att investeringar

inom djurfodersektorn enligt beslut 94/173 kan berättiga till gemenskapsstöd om produktionen understiger 20 000 ton per år, vilket är fallet beträffande sökanden. För det andra har de åter anfört att en minskning (eller i vart fall en omläggning) av produktionskapaciteten skulle genomföras enligt omstruktureringsplanen, och att en sådan minskning verkligen kom till stånd inom alla sökandens anläggningar, vilket medgavs i det omtvistade beslutet. Slutligen har Konungariket Spanien uttryckt sin förvåning över kommissionens påstående i dess svarsinlaga att "[dess] slutsats att det stöd som [sökanden] beviljades inte uppfyllde villkoren i riktlinjerna inte grundas på att kapaciteten inte minskades". Kommissionen anförde nämligen flera gånger i det omtvistade beslutet till stöd för sin slutsats att nämnda stöd var oförenligt med den gemensamma marknaden att produktionskapaciteten enligt omstruktureringsplanen skulle höjas.

63 Sökanden och Konungariket Spanien har vidare gjort gällande att stödet i fråga stod i proportion till omstruktureringens kostnader och fördelar.

64 Sökanden anser i detta avseende att kommissionen inte med framgång kunde grunda sig på argumentet att det endast var staten som genom nya tillgångar hade bidragit till omstruktureringsplanen. I domen i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen uppgav förstainstansrätten att de avgörande faktorerna i detta hänseende var dels att den befintliga kapaciteten hade minskats, dels att staten hade åtagit sig att privatisera företaget i fråga. Kommissionen intog samma hållning i Enichem-beslutet. Sökanden har vidare framhållit att dess anställda och dess privata fordringsägare har samtyckt till eftergifter för att säkerställa dess överlevnad. De privata fordringsägarnas genomsnittliga procentuella skuldnedskrivningar är enligt sökanden större än de offentliga fordringsägarnas. Sökandens skulder till den privata sektorn utgjorde mycket mer än 4 procent av dess sammanlagda skulder, och kommissionen bedömde i sitt beslut 98/364/EG av den 15 juli 1997 om statligt stöd beviljat Grupo de Empresas Álvarez (GEA) (EGT L 164, 1998, s. 30; nedan kallat GEA-beslutet) att villkoret avseende stödets proportionalitet var uppfyllt, till följd av ett "förfarande för betalningsinställelse som omvandlas till en betydande minskning av företagets skulder". Slutligen nöjde sig kommissionen i sitt beslut 97/17/EG av den 30 juli 1996 om stöd till Santana Motor SA (EGT L 6, 1997, s. 34; nedan kallat Santana Motor-beslutet) med att beakta det svåra socioekonomiska sammanhanget på det berörda området, vilket var just det område där sökanden är verksam.

65 Sökanden och Konungariket Spanien har vidare bestridit påståendet i skäl 132 i det omtvistade beslutet att det fram till i juni 1997 endast kan anses ha förekommit en rad punktstöd som syftade till att hålla företaget verksamt, eftersom kommissionen inte fick del av omstruktureringsplanen förrän för sent och kommissionen därmed inte hade möjlighet att uttala sig om planen i tid eller att i förekommande fall ställa krav då planen genomfördes. Sökanden har gjort gällande att kommissionen i själva verket hade tillgång till planen 18 månader innan det omtvistade beslutet antogs. Konungariket Spanien har för sin del anfört att planen upprättades i rätt tid, nämligen efter den period på sex månader som behövdes för att bestämma orsaken till företagets svårigheter och för att föreslå åtgärder för att säkerställa dess överlevnad. Sökanden och Konungariket Spanien har tillagt att kommissionen aldrig intresserade sig för omstruktureringsplanen, inte föreslog några åtgärder eller villkor och inte höll några möten med de spanska myndigheterna för att diskutera planen eller begärde några klargöranden av den. Slutligen har sökanden åter anfört att kommissionen i Enichem-beslutet förklarade att stöd till undsättning och omstrukturering som beviljades tre år innan omstruktureringsplanen utarbetades var förenliga med den gemensamma marknaden.

66 Slutligen har sökanden anfört att det föreskrivs i riktlinjerna att kommissionen skall beakta behovet av regional utveckling vid bedömningen av stöd till omstrukturering i ett stödområde. Kommissionen har emellertid i förevarande fall inte tagit någon hänsyn till det särskilda socioekonomiska sammanhanget i provinsen Jaén.

67 Kommissionen har för det första bestridit att den har gjort en oriktig bedömning av omstruktureringsplanen.

68 Inledningsvis har kommissionen därvid anfört att det i nämnda plan klart angavs att sökandens samtliga anläggningars produktionskapacitet skulle höjas samt att investeringar skulle göras som krävde avsevärda finansiella tillskott. Kommissionen anser att sökandens och Konungariket Spaniens kritik av tabellen i skäl 27

i det omtvistade beslutet är grundlös, eftersom företagets produktion började att minska redan från år 1992. Vidare har kommissionen anfört att det visserligen kan stämma att vissa av sökandens anläggningars produktionskapacitet minskades senare, men att minskningarna dock inte motsvarade den kapacitet som verkligen användes. Dessutom var minskningarna en följd av punktbeslut som fattades alltefter omständigheterna, och särskilt mot bakgrund av att försäljningsvolymerna under åren 1996, 1997 och 1998 visade sig bli mindre än vad som hade förutsetts i omstruktureringsplanen.

69 Vidare har kommissionen gjort gällande att omstruktureringsplanen, såsom de spanska myndigheterna själva har anfört, var ofullständig och grundades på otillräckliga och föga tillförlitliga uppgifter. Kommissionen har anfört att sökandens och Konungariket Spaniens hänvisning till omständigheterna kring planens utarbetande saknar relevans och understrukit att de erforderliga ändringarna inte gjordes förrän i april 1997.

70 Kommissionen anser vidare att sökandens och Konungariket Spaniens invändningar mot kommissionens bedömning av de resultat som företaget gjorde med tillämpning av omstruktureringsplanen är ogrundade.

71 För det andra har kommissionen bestridit att stödet i fråga kan anses uppfylla villkoren i riktlinjerna.

72 Kommissionen har därvid inledningsvis åter anfört att omstruktureringsplanen inte utarbetades förrän två och ett halvt år efter det att sökanden hade beviljats det första stödet, att den inte var tillförlitlig och fullständig, att den inte innefattade någon minskning av produktionskapaciteten och att den inte gjorde det möjligt för företaget att åter bli lönsamt. Kommissionen anser dessutom att sökanden inte har visat att dess eget fall är analogt med fallet Enichem.

73 Vidare har kommissionen hävdat att inga åtgärder har vidtagits för att i så stor utsträckning som möjligt mildra stödets ofördelaktiga konsekvenser för konkurrenterna. Härvid har kommissionen åter anfört att omstruktureringsplanen inte innefattade någon minskning av produktionskapaciteten. Vidare har den påpekat att den i det omtvistade beslutet inte anförde att det fanns någon strukturell överkapacitet inom sektorn för bearbetning av kött. Den anförde endast att det fanns en sådan överkapacitet inom sektorerna för djurfoder, grisuppfödning och grisslakt. Kommissionen har tillagt att investeringar avseende djurfoder till anläggningar som tillverkar mindre än 20 000 ton per år i mål 1-regioner enligt punkt 2.1 tredje strecksatsen i bilagan till beslut 94/173 endast är uteslutna från gemenskapsfinansiering om det kan visas att det råder brist på kapacitet. Slutligen har kommissionen gjort gällande att den, eftersom sökanden är belägen i en missgynnad region, har beaktat möjligheten att göra en mildare bedömning avseende kravet på minskning av produktionskapaciteten.

74 Kommissionen har vidare anfört att stödet i fråga inte stod i proportion till omstruktureringens kostnader och fördelar. För det första sköt familjen Molina inte till något nytt kapital, eftersom kapitaltillförseln endast inbegrep IFA, och den led inte heller någon förlust när dess del av sökandens kapital minskades. Den omständigheten att de privata fordringsägarna avstod från sina krav på återbetalning av en del av sina privata fordringar inom ramen för förfarandet för betalningsinställelse kan inte betraktas som företagets bidrag till sin egen omstrukturering. De privata fordringsägarnas skuldnedskrivningar var i vart fall obetydliga. Sökandens hänvisningar till besluten i fallen GEA, Santa Motor och Enichem och till domen i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen saknar dessutom relevans.

75 Vidare har kommissionen gjort gällande att den fick tillgång till omstruktureringsplanen först den 23 juli 1997 och att den därför inte hade möjlighet att uttala sig om planens innehåll i tid eller att ställa villkor för genomförandet. Kommissionen har bestridit att det inte hölls några möten mellan dess avdel-

ningar och de spanska myndigheterna och gjort gällande att den höll myndigheterna kontinuerligt underrättade om sina tvivel på att stödet var rättsenligt och på att planen skulle kunna göra det möjligt för företaget att åter bli lönsamt.

76 Slutligen har kommissionen anfört att en regions socioekonomiska situations inverkan på bedömningen av huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden är olika beroende på om det rör sig om regionalstöd (artikel 92.3 a i fördraget) eller sektoriella stöd (artikel 92.3 c i fördraget). De förstnämnda syftar till att utveckla missgynnade regioner genom att gynna investeringar och skapa arbetstillfällen i ett varaktigt utvecklingssammanhang och kan endast anses vara förenliga om det går att säkerställa en jämvikt mellan de snedvridningar av konkurrensen som de ger upphov till och de fördelar som de medför för den regionala utvecklingen. Sistnämnda faktor anses i regel inte föreligga om det rör sig om enskilda stöd, med undantag för om det rör sig om system som omfattar flera sektorer och står öppna för samtliga företag inom de berörda sektorerna i den missgynnade regionen i fråga. Mot bakgrund av dessa kriterier drog kommissionen i det omtvistade beslutet slutsatsen att de stöd som sökanden hade beviljats inte hade utformats som regionalstöd för att gynna nya investeringar eller för att skapa arbetstillfällen, eller ens som stöd i syfte att horisontellt övervinna de infrastrukturella hindren för samtliga företag i regionen, utan som stöd till undsättning för och omstrukturering av ett enskilt företag. Enligt punkt 2.4 i riktlinjerna finns det enda undantaget för denna typ av stöd i artikel 92.3 c i fördraget. Kommissionen har emellertid medgivit att det framgår *e contrario* av domstolens dom av den 14 januari 1997 i mål C-169/95, Spanien mot kommissionen (REG 1997, s. I-135), att även regionalt betingade svårigheter skall beaktas "inom ramen för en undersökning med avseende på sektorn". Kommissionen har för övrigt uppgivit att den i det omtvistade beslutet på ett korrekt sätt undersökte stödet i fråga, med avseende på punkt 3.2.3. i riktlinjerna, i vilken de särskilda villkoren för stöd till omstrukturering i stödområden föreskrivs. När det motiveras av behovet av regional utveckling kan kommissionen kräva att det berörda företaget minskar sin kapacitet i mindre omfattning än i andra fall. Slutligen har kommissionen åter anfört att den i Santana Motor-beslutet tog hänsyn till det socioekonomiska sammanhanget i förening med andra faktorer, som inte är för handen i förevarande fall.

Förstainstansrättens bedömning

77 Punkt 3.2.1 i riktlinjerna har följande lydelse:

"Stöd till omstrukturering medför särskilda problem i konkurrenshänseende, eftersom de kan leda till att en orättvis andel av kostnaderna för en strukturell anpassning och de åtföljande sociala och ekonomiska problemen överförs på andra producenter som inte får stöd, samt på andra medlemsstater. Grundprincipen är därför att stöd till omstrukturering endast får beviljas i de fall då det kan visas att beviljandet ligger i gemenskapens intresse. Detta är endast möjligt om stödet uppfyller vissa strikta kriterier och om man till fullo beaktar de eventuella snedvridningar som det kan ge upphov till."

78 Stöd till omstrukturering måste enligt riktlinjerna omfattas av en plan. Enligt punkt 3.2.2. kan planen endast godkännas om följande tre sakförutsättningar är uppfyllda: Planen måste medföra att det berörda företaget åter blir lönsamt på lång sikt, att oberättigad snedvridning av konkurrensen förhindras och att stödet garanterat står i proportion till omstruktureringens kostnader och fördelar. Det ankommer dessutom på företaget att genomföra omstruktureringsplanen, såsom den godkänts av kommissionen, i dess helhet (punkt 3.2.2 D). Kommissionen skall kontrollera att planen genomförs och följs på ett vederbörligt sätt och skall för detta ändamål tillställas detaljerade årliga rapporter (punkt 3.2.2 E).

79 Rätten skall undersöka huruvida kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning när den ansåg att nämnda förutsättningar inte var uppfyllda i förevarande fall. Med förbehåll för de särskilda bestämmelserna avseende bland

annat stödområdena (se punkt 109 nedan), måste samtliga villkor vara uppfyllda för att kommissionen skall kunna godkänna stöd till omstrukturering (punkt 3.2.2. i riktlinjerna).

— Återgången till lönsamhet

80 I punkt 3.2.2 A första stycket i riktlinjerna föreskrivs följande:

"Det oeftergivliga villkoret för alla omstruktureringsplaner är att de måste göra det möjligt att inom rimlig tid återställa företagets långsiktiga lönsamhet med utgångspunkt i realistiska antaganden om dess framtida verksamhetsvillkor. Följaktligen måste stödet till omstrukturering kopplas till ett hållbart program för omstrukturering eller återhämtning, som skall ges in till kommissionen med alla erforderliga preciseringar. Planen skall göra det möjligt att åter göra företaget konkurrenskraftigt inom rimlig tid... [O]mstruktureringsplanen måste göra det möjligt för företaget att täcka alla sina kostnader, inklusive kostnader för amorteringar och finansiella kostnader, och generera en minimiavkastning på det investerade kapitalet, så att företaget efter omstruktureringen inte kommer att behöva ytterligare statligt stöd, utan kommer att vara i stånd att konkurrera på marknaden av egen kraft. Stöd till omstrukturering skall således i likhet med stöd till undsättning i regel endast behöva beviljas en enda gång."

81 Rätten konstaterar att kommissionen i det omtvistade beslutet har angivit ett flertal omständigheter som styrker att omstruktureringsplanen inte uppfyller ovannämnda kriterier.

82 För det första har kommissionen anfört att planen "grundades på otillräckliga och föga tillförlitliga upplysningar" (skäl 111), att den endast avsåg "stöd som

beviljats under maj—december 1995 och lånet på 1 [miljard] 739 miljoner [ESP] som beviljades 1996", och att den "förutsåg ytterligare finansieringsbehov i företaget, vilka måste täckas på marknaden, samt möjligen beviljande av stöd, som dock inte kvantifierades" (skäl 112).

83 Det framgår vid en undersökning av nämnda plan att dessa konstateranden är riktiga i sak. I inledningen till kompletteringen från april 1997 påpekar de spanska myndigheterna för övrigt uttryckligen att omstruktureringsplanen bygger på ofullständiga och oriktiga uppgifter. Sökanden och Konungariket Spanien har i sina skrivelser endast åberopat en rad svårigheter som utvecklingen av planen var förenad med, vilket dock inte gör planen mindre ofullständig.

84 För det andra gjorde kommissionen bedömningen att de åtgärder som skulle vidtas enligt omstruktureringsplanen inte gjorde det möjligt för företaget att åter bli lönsamt.

85 Inledningsvis uppgav kommissionen med hänvisning till skälen 26 och 27 i det omtvistade beslutet, där nämnda åtgärder och den förutsedda produktionen beskrivs, att produktionen "[e]nligt omstruktureringsplanen måste... öka väsentligt i samtliga produktionsenheter... för att företaget skulle bli lönsamt". Kommissionen ansåg vidare "inte att det var realistiskt att grunda återupprättandet av lönsamheten på en produktionsökning..., då det rörde sig om en sektor med strukturell överkapacitet" (skäl 113).

86 Sökanden och Konungariket Spanien har till svar på denna argumentation hävdat att produktionskapaciteten enligt omstruktureringsplanen skulle minskas och bestridit att det finns en strukturell överkapacitet inom de berörda sektorerna.

87 Beträffande det första påståendet framgår det vid en undersökning av omstruktureringsplanen att det i denna inte förutses någon sänkning av sökandens produktionskapacitet. Tvärtom nämns att nämnda kapacitet skall höjas för de flesta av sökandens produktionsenheter samt att betydande investeringar skall göras. Rätten tillägger att sökanden, som av förstainstansrätten uttryckligen har anmodats att, inom ramen för åtgärderna för processledning (se punkt 17 ovan), ange var i planen det anges att dess produktionskapacitet skall minskas, i sak endast har nämnt vissa åtgärder för att minska antalet anställda.

88 Det är visserligen ostridigt mellan parterna att sökanden genomgick en djup kris år 1995 och att dess produktionssiffror nämnda år, vilka anges i tabellen i skäl 27 i det omtvistade beslutet, därför var särskilt låga. Företagets förutsedda produktion, som finns i samma tabell, kan således, om de läses parallellt med produktionssiffrorna för år 1995, ge en något felaktig bild av omfattningen av omstruktureringsplanens åtgärder avseende produktionskapaciteten. Det framgår dock av de uppgifter som sökanden har givit som svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten (se punkt 17 ovan) att dess sammanlagda omsättning och produktionssiffrorna för var och en av dess enheter hade börjat sjunka avsevärt från och med år 1993. Även om år 1994 skulle användas som referensår i stället för år 1995, konstaterar rätten att prognoserna i planen sålunda skulle innebära att sökandens enheter bibehöll, eller i vissa fall till och med ökade, sin produktion. Invändningarna mot de siffror som kommissionen har använt i det omtvistade beslutet kan således inte godtas.

89 Kommissionen redogjorde visserligen i det omtvistade beslutet även för kapacitetsminskningar som sökanden hade genomfört senare (se skälen 46, 124 och 141 i det omtvistade beslutet). Rätten noterar emellertid att dessa minskningar, som kommissionen med rätta har anfört i skäl 125 i det omtvistade beslutet, endast är skenbara, eftersom de motsvarar produktionskapacitet som redan hade slutat att användas. Beträffande stängningen av ett slakteri med

kapacitet för 240 grisar per timma, anges det sålunda uttryckligen i kompletteringen från april 1997 att den "sedan tre år tillbaka hade tagits ur drift" (sidan 104). Det framgår vidare av denna komplettering att den styckningslokal som stängdes redan stod oanvänd (sidan 104) och att verksamheten vid de två boskapsfoderfabrikerna "i praktiken hade upphört" (sidan 34).

90 Av samma skäl kan sökanden inte med framgång åberopa Enichem-beslutet. I nämnda fall hade företaget i fråga nämligen inte bara minskat antalet anställda avsevärt, utan även avsevärt minskat sin produktionskapacitet, vilket gällde för hela produktsortimentet.

91 Vad beträffar kommissionens påstående att det finns en strukturell överkapacitet på gemenskapsmarknaderna för djurfoder, grisuppfödning och grisslakt (skäl 123 i det omtvistade beslutet), konstaterar rätten endast att sökanden och Konungariket Spanien inte har anfört något som på ett övertygande sätt motsäger påståendet.

92 Vidare har kommissionen i det omtvistade beslutet uppgivit följande: "Inte heller de interna åtgärderna för omstrukturering var realistiska, då de var grundade på otillräckliga och otillförlitliga upplysningar" (skäl 113). Av de skäl som anges ovan i punkterna 82 och 83 kan rätten inte finna annat än att denna slutsats är välgrundad.

93 För det tredje undersökte kommissionen — dock med erinrande om att "statligt stöd i princip skall bedömas då det beviljas och inte med hänsyn till senare händelser" (skäl 115) — vilka resultat sökanden hade uppnått med tillämpning av omstruktureringsplanen, varvid den gjorde bedömningen att nämnda resultat visade att planen faktiskt inte hade gjort det möjligt för företaget att åter bli lönsamt.

94 Kommissionen medgav i huvudsak att sökandens resultat under de senaste åren hade förbättrats, men ansåg att en rad omständigheter avsevärt tonade ner detta positiva perspektiv.

95 Kommissionen uppgav därvid inledningsvis att "det enda alternativet till konkurs för [sökanden], vars konkursmässiga situation gick tillbaka åtminstone till 1994" trots att sökanden hade uppburit stöd kontinuerligt sedan år 1993 "var en kapitalisering av företagets skulder" (skäl 114). Denna iakttagelse, som måste betraktas som relevant, bygger på konstateranden som i sak är helt riktiga. Det har sålunda klart styrkts att sökanden beviljades betydande stöd oavbrutet under perioden 1993—1997. Det uppges också uttryckligen i kompletteringen från april 1997 att sökanden skulle likvideras om dess skulder till IFA, till ett belopp av 4 miljarder 680 miljoner ESP, inte kapitaliserades genom konvertering.

96 Vidare ansåg kommissionen att företagets situation måste saneras för att slutsatsen skulle kunna dras att företaget åter skulle bli lönsamt, varför det inte var möjligt att "bortse från företagets finansiella belastning som utraderade dess tillgångar, eller att okritiskt godta ett eventuellt positivt operativt flöde under senare tid mot bakgrund av företagets ständiga förluster" (skäl 115). Även dessa överväganden måste betraktas som relevanta och stöds av handlingarna i målet. Det är således styrkt att sökandens förluster uppgick till 1 miljard 231 miljoner ESP, till 2 miljarder 616 miljoner ESP, till 2 miljarder 123 miljoner ESP, till 3 miljarder 229 miljoner ESP, till 2 miljarder 690 miljoner ESP respektive till 1 miljard 503 miljoner ESP under åren 1992, 1993, 1994, 1995, 1996 och 1997 samt att de under det första halvåret 1998 uppgick till 126 miljoner ESP. De vinster som sökanden och Konungariket Spanien har åberopat finns bara om hänsyn tas till företagets icke-ordinarie kostnader och intäkter. De spanska myndigheterna har i den handling som de har bifogat till sitt yttrande av den 21 oktober 1998 själva framhållit att det är resultatet av nettodriften som skall beaktas i förevarande fall "för att undvika att företagets utveckling förstås

felaktigt". Vidare har Konungariket Spanien i sin interventionsinlaga uppgivit följande: "Skälet till att de icke-ordinarie resultaten inte har beaktats vid kontrollen av bolagets utveckling är att företaget i regel inte uppnår dessa resultat... Trots att dessa resultat gör ett bolag lönsamt på kort sikt, kan det därför inte hävdas att företaget på grund av dem åter blir lönsamt på lång sikt." Sökandens skulder uppgick dessutom till 6 miljarder 208 miljoner, 6 miljarder 966 miljoner, 7 miljarder 969 miljoner, 9 miljarder 194 miljoner, 14 miljarder 5 miljoner, 6 miljarder 159 miljoner respektive 6 miljarder 834 miljoner ESP under vart och ett av åren 1992—1998. Slutligen har sökandens kostnader, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, inte sjunkit märkbart, utan var relativt stabila under åren 1995—1998.

97 Vidare ansåg inte kommissionen att den omständigheten att ett utomstående företag hade visat intresse för att köpa upp sökanden hade någon avgörande betydelse. Kommissionens skäl i detta avseende kan inte betraktas som uppenbart oriktiga. Dels framgår det av handlingarna i målet att erbjudandet om uppköp inte avsåg företaget som en lönsam ekonomisk enhet, utan endast vissa av dess tillgångar, nämligen tillgångar inom köttproduktsektorn, och att företaget därefter skulle likvideras. Dessutom innehöll den potentiella uppköparens anbud viktiga begränsningar beträffande skulderna och andra förpliktelser som den skulle åta sig (skälen 50 c och 119 i det omtvistade beslutet). Dels har det inte styrkts att det avsedda uppköpet inte i sig innehöll inslag av statligt stöd. Det föregicks nämligen inte av någon öppen, överblickbar och förutsättningslös anbudsinfordran, utan inleddes efter ett enkelt förfarande där potentiella köpare identifierades och deras eventuella anbud utvärderades av en specialiserad konsult.

98 Rätten tillägger att sökanden inte med framgång kan åberopa Enichem-beslutet, eftersom sakomständigheterna i nämnda fall i grunden skiljer sig från sakomständigheterna i förevarande fall. Utöver den omständigheten att det i fallet Enichem fanns en omstruktureringsplan enligt vilken kapaciteten skulle minskas avsevärt (se punkt 90 ovan), hade den omstrukturerade verksamheten i det berörda företaget givit positiva resultat från och med det första året då planen tillämpades. Vidare visade finansiella prognoser "en bra lönsamhetsnivå, som [var] acceptabel för en privat investerare" från och med året därpå. Dessutom hade stödet i fråga godkänts under förutsättning att en rad strikta villkor, som skulle säkerställa att de föreslagna åtgärderna ledde till det förväntade resultatet,

var uppfyllda. Slutligen ansågs privatiseringen ge "större utsikter till lönsamhet", eftersom intäkterna från försäljningen av det mottagande företagets dotterbolag och tillgångar "i sin helhet [skulle] användas till att minska den skuld som [skulle] täckas av det beviljade stödet".

99 Av det anförda följer att kommissionens bedömning att den första sakförutsättningen i riktlinjerna inte var uppfylld inte var uppenbart oriktig.

— Förhindrandet av oberättigad snedvridning av konkurrensen

100 I syfte att förhindra oberättigad snedvridning av konkurrensen skall åtgärder vidtas "för att i största möjliga mån mildra de negativa följderna för konkurrenterna". I punkt 3.2.2 B andra stycket i riktlinjerna föreskrivs särskilt följande:

"Om en objektiv bedömning av utbudet och efterfrågan visar att det råder en strukturell överkapacitet på den marknad inom Europeiska gemenskapen på vilken stödmottagaren är verksam, skall omstruktureringsplanen, i proportion till det mottagna stödets storlek, bidra till en omstrukturering av sektorn inom denna marknad i gemenskapen genom att oåterkalleligt minska eller lägga ned produktionskapaciteten. En minskning eller en nedläggning av produktionskapaciteten är oåterkallelig om de berörda tillgångarna kasseras, definitivt görs om så att deras produktionskapacitet blir lägre eller definitivt ställs om för annat bruk..."

101 Kommissionen ansåg i det omtvistade beslutet att nämnda villkor inte var uppfyllt efter att ha konstaterat att vissa delar av sökandens verksamhet bedrevs "inom sektorer där det finns en strukturell överkapacitet på gemenskapens marknad" (skäl 123), att omstruktureringsplanen inte innehöll någon minskning av produktionskapaciteten (skäl 125) och att de senare inträffade minskningarna inte föreföll "motsvara den kapacitet företaget verkligen utnyttjar" (skäl 125).

102 Det framgår av punkterna 85—91 ovan att sökanden och Konungariket Spanien inte har styrkt att dessa konstateranden är uppenbart oriktiga. Rätten finner således att kommissionen hade grund för att anse att den andra sakförutsättningen i riktlinjerna inte var uppfylld.

— Huruvida stödet stod i proportion till omstruktureringens kostnader och fördelar

103 I punkt 3.2.2 C första stycket föreskrivs följande angående stödets proportionalitet i förhållande till omstruktureringens kostnader och fördelar:

"Stödbeloppet och stödnivån skall begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att möjliggöra en omstrukturering och skall stå i proportion till de för gemenskapen förväntade fördelarna. Därför skall stödmottagaren i väsentlig utsträckning bidra till omstruktureringsplanen med egna medel eller genom extern finansiering på marknadsmässiga villkor... Stöd till finansiell omstrukturering får inte i alltför hög grad minska företagets finansiella åtaganden..."

104 Kommissionen gjorde i det omtvistade beslutet bedömningen att detta tredje villkor inte var uppfyllt, bland annat eftersom "staten [är] den enda som har medverkat till omstruktureringsplanen genom tillskott av nya resurser" (skäl 127).

105 Sökandens och Konungariket Spaniens argument visar inte att denna slutsats är uppenbart oriktig.

106 För det första kan inte den omständigheten att sökandens privata fordringsägare, inklusive familjen Molina, skrev ner skulder och att dess anställda gjorde eftergifter likställas med att det stödmottagande företaget bidrar med egna medel eller genom extern finansiering på marknadsmässiga villkor i den mening som avses i punkt 3.2.2 C första stycket i riktlinjerna. Samma sak gäller för minskningen av familjens Molinas andel av sökandens kapital.

107 För det andra skiljer sig omständigheterna i förevarande fall avsevärt från omständigheterna i fallen GEA, Santana Motor och Enichem samt i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen, som sökanden har åberopat. I fallet GEA var det sålunda klart bestämt att det stödmottagande företaget skulle täcka en stor del av kostnaderna för omstruktureringen med egna medel. I Santana Motor-beslutet beaktade kommissionen bland annat att stödet endast utgjorde 36,3 procent av de totala kostnaderna för omstruktureringen och ungefär motsvarade omfattningen av företagets minskning av kapaciteten (30 procent). I Enichem-beslutet anförde kommissionen, utöver de särskilda omständigheter som har angivits i punkt 98 ovan, att "stödmottagaren i hög grad [skulle komma] att bidra till finansieringen av omstrukturerings- och likvidationsplanen genom att i denna plan reinvestera intäkterna från försäljningen av tillgångar och dotterbolag och från motsvarande slutliga privatisering av [det] omstrukturerande verksamhetsområde[t]". I det beslut som var föremål för domen i det ovannämnda målet Ducros mot kommissionen hade kommissionen

visserligen bland annat beaktat att de två mottagande företagens befintliga kapacitet skulle minskas och att italienska staten hade åtagit sig att privatisera ett av bolagen. Rätten framhåller dock att den minskning som hade beslutats var en minskning med 50 procent och att privatiseringen skulle göras efter "en ovillkorlig anbudsinfordran som [skulle göra] det möjligt för marknaden att sätta ett pris på [företaget] och följaktligen att eventuellt överstigande stöd [skulle] bortfall[a]" (punkt 68).

108 Av det anförda följer att kommissionen inte gjorde en uppenbart oriktig bedömning när den ansåg att stödet i fråga inte utgjorde stöd till omstrukturering, utan "en serie konkreta stöd som endast syftade till att behålla företaget på marknaden" (skäl 132 i det omtvistade beslutet). Det saknas anledning att undersöka de två sista villkoren i punkt 3.2.2. i riktlinjerna (punkterna 78 och 79 ovan).

— Särskilda villkor för stöd till omstrukturering i stödområden

109 I punkt 3.2.3 i riktlinjerna anges att kommissionen skall beakta de regionala utvecklingsbehoven vid bedömningen av ett stöd till omstrukturering i ett stödområde. Emellertid framhålls att de kriterier som anges i punkt 3.2.2 (se punkt 78 ovan) ändå är tillämpliga för sådana regioner. I punkt 3.2.3 i riktlinjerna anges sålunda följande:

"I synnerhet måste resultatet av omstruktureringsinsatsen bli en ekonomiskt lönsam verksamhet som kommer att bidra till den verkliga utvecklingen i regionen utan att kräva fortlöpande stöd. Återkommande tillskott av stöd kommer därför inte att betraktas mer positivt än i icke-stödområden. Omstruk-

tureringsplaner måste likaså genomföras och övervakas. För att undvika oberättigad snedvridning av konkurrensen måste stödet också vara proportionellt till omstruktureringskostnader och fördelar. En något större flexibilitet kan dock visas i stödområden när det gäller kravet på en kapacitetsminskning vad avser marknader med strukturell överkapacitet. Om regionala utvecklingsbehov kräver det kommer kommissionen att begära en mindre kapacitetsminskning för detta ändamål i stödområden än i icke-stödområden, och den kommer att skilja mellan områden som är berättigade till regionalstöd enligt artikel 92.3 a i fördraget och de som är berättigade enligt artikel 92.3 c för att ta hänsyn till de svårare regionala problemen i de förstnämnda områdena."

110 Kommissionen gjorde, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, en korrekt tillämpning av dessa principer i det omtvistade beslutet.

111 För det första upprepade kommissionen att sökanden hade uppburit återkommande stöd under fem års tid utan att återupprättandet av dess lönsamhet därmed hade säkerställts, att omstruktureringsplanen inte hade genomförts korrekt och inte vederbörligen hade kunnat kontrolleras och att stödet inte stod i proportion till omstruktureringens kostnader och fördelar (skälen 136 och 137). Det framgår av rättens bedömning i punkterna 80—99 och 103—108 ovan att dessa påståenden i vart fall avseende kriterierna om återgång till lönsamhet och stödets proportionalitet inte är följden av någon uppenbart oriktig bedömning.

112 För det andra undersökte kommissionen de spanska myndigheternas argument avseende de minskningar av produktionskapaciteten som sökanden påstods ha genomfört, varpå den upprepade att omstruktureringsplanen inte föreskrev några

sådana minskningar och att de som hade inträffat senare hade genomförts "punktvis och inte enligt någon omstruktureringsplan" (skälen 139 och 140).

113 I detta sammanhang beaktade kommissionen till fullo att sökanden var belägen i en missgynnad region. Det framgår nämligen av skäl 141 i det omtvistade beslutet att kommissionen med beaktande av denna omständighet uttryckligen uppgav sig vara beredd att sänka kraven avseende vilka minskningar av produktionskapaciteten som erfordrades. Emellertid tvingades den dra slutsatsen att stödet i fråga — även med en mild bedömning — inte kunde omfattas av något undantag, eftersom de övriga villkoren i riktlinjerna inte var uppfyllda.

114 Rätten finner att nämnda slutsats inte är uppenbart oriktig. Såsom framhålls i punkt 3.2.3 i riktlinjerna berättigar nämligen den omständigheten att ett företag med svårigheter är beläget i ett stödområde inte till en helt tillåtande hållning. I riktlinjerna anges närmare att "snedvridningarna av konkurrensen skall reduceras till ett minimum, även vad gäller stöd till företag i stödområden". Vidare framhöll förstainstansrätten i sin dom av den 15 mars 2001 i mål T-73/98, Prayon-Rupel mot kommissionen (REG 2001, s. II-867, punkt 71), att möjligheten att i undantagsfall mildra kravet på en minskning av kapaciteten när det rör sig om en marknad med en strukturell överkapacitet inte motsäger "det viktigaste kravet som avser framläggandet av en enhetlig och realistisk omstruktureringsplan som gör det möjligt att återställa företagets lönsamhet". Kommissionen kan således inte klandras för att den nekar ett företag att omfattas av ett undantag på grund av de regionala utvecklingsbehoven, i ett fall där företaget, om det hade sänkt sin kapacitet till en nivå som — vid en mild bedömning — skulle kunna bedömas som tillräcklig, inte uppfyller något eller några av riktlinjernas övriga krav.

115 Talan kan således inte bifallas på den tredje grunden. Det saknas skäl att bedöma sökandens och Konungariket Spaniens övriga invändningar och argument i detta avseende.

Den fjärde grunden avseende kapitaliseringen av en del av sökandens skulder genom konvertering

Parternas argument

116 Sökanden och Konungariket Spanien har anfört att konverteringen av en del av företagets skulder till IFA, med ett belopp av 4 miljarder 680 miljoner ESP, inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget. Det offentliga organet agerade nämligen som en privat investerare när den genomförde nämnda transaktion.

117 Sökanden och Konungariket Spanien har i detta avseende gjort gällande att nämnda transaktion skedde enligt omstruktureringsplanen och var en förutsättning för att företaget åter skulle bli lönsamt.

118 De har klargjort att huvudsyftet med transaktionen var att IFA skulle kunna få kontrollen över sökanden. I annat fall skulle nämligen familjen Molina den 31 december 1997 automatiskt ha fått kontrollen över ett sanerat företag, och IFA skulle åter ha blivit en "enkel fordringsägare" utan inflytande över omstruktureringsplanens genomförande, indrivningen av skulderna och företagets framtid.

119 Vidare har sökanden och Konungariket Spanien gjort gällande att företaget, om IFA inte hade genomfört nämnda kapitaltillförsel, skulle ha försatts i konkurs enligt artikel 260 i Ley de Sociedades Anónimas (aktiebolagslag), vilket inte skulle ha varit det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet. Ett sådant förfarande skulle nämligen, utöver den omständigheten att det skulle ha genomförts direkt av familjen Molina, ha tömt företaget på tillgångar och

därmed ha hindrat majoriteten av fordringsägarna, däribland IFA, från att få igen skuldbeloppen. Sökanden har dessutom anfört att kapitaltillförseln var mer fördelaktig än en likvidation. I detta avseende har sökanden vid förhandlingen framhållit att siffran 3 miljarder 700 miljoner ESP, som nämns i de spanska myndigheternas skrivelse av den 21 oktober 1998, endast avser sökandens tillgångar inom sektorn för köttprodukter. I själva verket anges det i samma skrivelse att det verkliga värdet på sökandens tillgångar motsvarade 6 miljarder 125 miljoner ESP, det vill säga ett belopp som överstiger beloppet för det kapital som tillfördes.

120 Slutligen har Konungariket Spanien anfört att kapitaliseringen av sökandens skulder genom konvertering inte tillförde sökanden något nytt kapital.

121 Kommissionen anser att den omtvistade kapitaltillförseln utgör ett statligt stöd, eftersom ingen privat investerare skulle ha genomfört den med hänsyn till omständigheterna.

122 Kommissionen har tillagt att det enligt rättspraxis räcker att de offentliga myndigheterna tillför kapital med ett belopp som är högre än värdet vid likvidering av det ifrågavarande företagets tillgångar för att ett statligt stöd skall kunna anses ha beviljats. Som svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten (se punkt 17 ovan) har kommissionen i detta avseende med hänvisning till de spanska myndigheternas skrivelse av den 21 oktober 1998 klargjort att sökandens tillgångar i det mest seriösa anbudet om uppköp värderades till 3 miljarder 700 miljoner ESP, det vill säga ett belopp som klart understiger det belopp med vilket kapital tillfördes.

123 Kommissionen har dessutom gjort gällande att skyldigheten enligt den spanska aktiebolagslagen att återställa den finansiella jämvikten i ett företag vars tillgångar har minskat avsevärt till följd av förluster endast är tillämplig om det finns en avsikt att hålla företaget vid liv. Det finns emellertid en möjlighet att

likvidera företaget, vilket kan visa sig vara ekonomiskt mer intressant än en omfattande kapitaltillförsel. Kommissionen har erinrat om att sökandens huvudsakliga fordringsägare var offentliga organ som i denna egenskap hade förmånsrätt, och till och med hypoteksgarantier.

124 Beträffande Konungariket Spaniens argument att kapitaltillförseln inte medförde att något nytt kapital tillfördes har kommissionen påpekat att kapitaliseringen, såsom anges i skäl 88 i det omtvistade beslutet, inte togs med vid beräkningen av det totala stödbelopp som staten hade beviljat sökanden för att undvika att posten räknades två gånger.

Förstainstansrättens bedömning

125 Rätten erinrar om att offentliga myndigheters åtgärder avseende ett företags kapital, oavsett formen, enligt fast rättspraxis kan utgöra statligt stöd (domstolens dom av den 21 mars 1991 i mål C-305/89, Italien mot kommissionen, REG 1991, s. I-1603, punkt 18).

126 Vid bedömningen av huruvida kapitaliseringen av en del av sökandens skulder till IFA genom konvertering är att betrakta som ett statligt stöd, är det kriterium avseende en privat investerare i en marknadsekonomi som anges i det omtvistade beslutet, och som sökanden och Konungariket Spanien för övrigt inte har bestridit, relevant. Det skall sålunda bedömas om en privat investerare, vars storlek skulle kunna jämföras med den offentliga investerarens, under liknande omständigheter hade kunnat fås att genomföra en åtgärd av den storleken. I det avseendet har det angivits att åtgärden av den offentliga investeraren — som har ekonomisk-politiska syften — inte nödvändigtvis måste jämföras med ett

agerande av den privata investeraren i bemärkelsen den vanliga investeraren — som placerar kapital för att det skall ge avkastning på mer eller mindre kort sikt. Den offentliga investerarens åtgärd måste dock åtminstone motsvara ett agerande av ett privat holdingbolag eller en privat koncern — som har en strukturell, allmän eller sektoriell strategi och som styrs av mer långsiktiga lönsamhetsperspektiv (domen i det ovannämnda målet Italien mot kommissionen, punkt 20, domstolens dom av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92, C-279/92 och C-280/92, Spanien mot kommissionen, REG 1994, s. I-4103, punkterna 20—22, förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i de förenade målen T-126/96 och T-127/96, BFM och EFIM mot kommissionen, REG 1998, s. II-3437, punkt 79, och av den 12 december 2000 i mål T-296/97, Alitalia mot kommissionen, REG 2000, s. II-3871, punkt 96).

127 Rätten erinrar vidare om att kommissionens prövning av frågan huruvida en investering uppfyller kriteriet avseende den privata investeraren innefattar en komplicerad ekonomisk bedömning (domstolens dom av den 29 februari 1996 i mål C-56/93, Belgien mot kommissionen, REG 1996, s. I-723, punkterna 10 och 11, och i det ovannämnda målet Alitalia mot kommissionen, punkt 105). När kommissionen antar en rättsakt som innefattar en komplicerad ekonomisk bedömning, har det ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, och domstolsprövningen av nämnda rättsakt skall på denna punkt endast avse en kontroll av att reglerna för handläggning och för motiveringsskyldighet har följts, att de uppgifter om faktiska omständigheter som lagts till grund för det omtvistade valet är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig och att det inte har förekommit maktmissbruk (dom av den 29 februari 1996 i det ovannämnda målet Belgien mot kommissionen, punkt 11). I synnerhet ankommer det inte på förstainstansrätten att ersätta kommissionens ekonomiska bedömning med sin egen bedömning (domen i det ovannämnda målet BFM och EFIM mot kommissionen, punkt 81, och i det ovannämnda målet Alitalia mot kommissionen, punkt 105).

128 Det är mot denna bakgrund som förstainstansrätten skall pröva de argument som parterna har anfört i förevarande mål.

129 Kommissionens bedömning i det omtvistade beslutet att kapitaltillförseln i fråga inte uppfyllde kriteriet avseende den privata investeraren grundas i huvudsak på två överväganden.

130 För det första uppgav kommissionen att en privat investerare inte skulle ha accepterat att konvertera ett företags skulder, till ett belopp av 4 miljarder 680 miljoner ESP, till kapital, för att förvärva 80 procent av dess aktiekapital, som samtidigt sänktes till 500 miljoner ESP, när företagets finansiella situation, och särskilt dess skuldsättning, var sådan att det inte gick att förvänta sig någon normal avkastning på det investerade kapitalet inom rimlig tid (skälen 58 och 60).

131 Denna bedömning kan inte betraktas som uppenbart oriktig. Såsom framgår av uppgifterna i punkt 96 ovan, led sökanden nämligen kontinuerligt under de år som omedelbart föregick den omtvistade transaktionen stora förluster i förhållande till sin omsättning, och den hade under samma period en mycket hög skuldsättning. Dessutom hade det redan vid flera tillfällen krävts stöd från de offentliga myndigheterna för att sökanden skulle överleva.

132 För det andra framhöll kommissionen avsaknaden av en sund och trovärdig omstruktureringsplan som skulle kunna göra att sökanden åter blev lönsam (skäl 60). I detta hänseende konstaterar rätten endast dels att sökanden och Konungariket Spanien inte har visat att detta påstående var uppenbart felaktigt (se punkterna 80—99 ovan), dels att en privat investerare som avsåg att genomföra en kapitaltillförsel i sådan omfattning som den som har gjorts i förevarande fall faktiskt skulle kräva en komplett omstruktureringsplan som skulle kunna göra företaget lönsamt (domen i det ovannämnda målet BFM och EFIM mot kommissionen, punkt 86).

133 Sökandens och Konungariket Spaniens argument motsäger inte dessa slutsatser.

134 Även om kapitaltillförseln av sökanden genom konvertering av en del av dess skulder till IFA skulle kunna betraktas som en avgörande del av omstruk-

tureringsplanen, skulle denna omständighet inledningsvis inte räcka för att kriteriet avseende den privata investeraren skulle anses vara uppfyllt. Planen är nämligen ofullständig och icke trovärdig och innehåller inga ytterligare åtgärder för att samtidigt avsevärt sänka företagets kostnader och minska dess produktionskapacitet.

135 Vidare är argumentet att kapitaliseringen syftade till att undvika att familjen Molina åter skulle få kontrollen över sökanden och att IFA åter skulle bli en "enkel fordringsägare" utan inflytande över genomförandet av omstruktureringsplanen knappast övertygande. Dels är det, som kommissionen med rätta har påpekat i sina skrivelser, redan från början högst osannolikt att en privat investerare skulle ha accepterat att förvärva äganderätten utan brukanderätt till sökandens samtliga aktier för att sanera företaget, samtidigt som denne var tvungen att åter överlåta sökanden till dess före detta ägare vid en bestämd tidpunkt och mot en endast symbolisk ersättning. Dels är det ostridigt mellan parterna att IFA i sin egenskap av offentligt organ var en fordringsägare med förmånsrätt. Det skulle därför ha haft en viss chans att få betalt för åtminstone en del av sina fordringar om företaget likviderades. Till följd av kapitaltillförseln blev IFA i stället största aktieägare till sökanden och kom därför att befinna sig i ett klart mindre förmånligt läge. Det får betvivlas att en privat aktör som innehar fordringar med förmånsrätt skulle ha samtyckt till att hamna i ett sådant läge i huvudsakligt syfte att kunna övervaka omstruktureringen av sitt skuldsatta företag, när det, bland annat med hänsyn till de omständigheter som har anförts ovan i punkterna 131 och 132, inte rimligen gick att förvänta sig att företaget åter skulle bli lönsamt.

136 Slutligen har sökandens och Konungariket Spaniens argument att kapitaltillförseln var nödvändig för att undvika att sökanden skulle likvideras ingen avgörande betydelse. Sökanden och Konungariket Spanien har inte visat att en sådan likvidation inte i förevarande fall skulle ha varit den ekonomiskt mest förmånliga lösningen för IFA. Dels hade nämligen detta organ, såsom har anförts ovan i punkt 135, fordringar med förmånsrätt, varför det i ett sådant fall

sannolikt hade kunnat få betalt för en del av dem. Sökanden och Konungariket Spanien har för övrigt inte anfört minsta konkreta stöd för att ett sådant likvidationsförfarande skulle ha tömt sökanden på tillgångar. Dessutom finns det inget stöd för slutsatsen att familjen Molina inte skulle ha varit i stånd att genomdriva ett sådant förfarande effektivt.

137 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på den fjärde grunden.

Den femte grunden avseende de skuldnedskrivningar som sökanden beviljades

Parternas argument

138 Sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande att de skuldnedskrivningar som de offentliga organen beviljade i maj 1997 inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget.

139 De har för det första gjort gällande att det i den spanska lagen av den 26 juli 1922 om betalningsinställelse föreskrivs ett allmänt förfarande, som är tillämpligt på alla företag med svårigheter och som syftar till att skydda både privata och offentliga fordringsägares intressen. Villkoret avseende den specifika karaktär som kännetecknar begreppet statligt stöd är sålunda inte uppfyllt i förevarande fall (domstolens dom av den 1 december 1998 i mål C-200/97, Ecotrade, REG 1998, s. I-7907). De har tillagt att förfarandet för betalningsinställelse är ett rättsligt förfarande och att spanska domstolar kontrollerar att de åtgärder som vidtas inom ramen för ett sådant förfarande är förenliga med tillämplig spansk rätt.

140 För det andra har sökanden gjort gällande att dess privata fordringsägare genom sina skuldnedskrivningar samtyckte till betydande eftergifter. Sökanden har gjort gällande att dessa inte var 386 till antalet, utan 400, att sökandens skulder till den privata sektorn utgjorde mer än 4,4 procent av dess totala skulder och att kommissionen i sin analys underlät att beakta mycket betydande privata fordringsägare, av vilka vissa hade fordringar med förmånsrätt. Tabellen i skäl 43 i det omtvistade beslutet, som endast innehåller åtta privata fordringsägare, är sålunda inte representativ. Sökanden har vidare åter anfört att de privata fordringsägarnas genomsnittliga nedskrivning (59,58 procent) var högre än de offentliga fordringsägarnas (50,75 procent). Konungariket Spanien har anfört att de offentliga organens skuldnedskrivningar inte syftade till att ge sökanden förmåner, utan till att göra det möjligt att få betalt för en större del av de offentliga organens fordringar. Konungariket Spanien har framhållit att de belopp med vilka skulderna skrevs ned fastställdes genom en metod som samtliga fordringsägare godkände och som tillämpades utan åtskillnad mellan offentliga och privata fordringsägare. Konungariket Spanien har dessutom klandrat kommissionen för att i det omtvistade beslutet inte ha uppgivit att Junta de Andalucías och socialförsäkringskassans hypoteksgarantier endast täckte en del av deras fordringar och hävdat att det har uppgivit till kommissionen att Banco Atlántico beviljade sökanden ett hypotekslån med högsta prioritet den 24 januari 1994.

141 Vad närmare beträffar IFA, har sökanden och Konungariket Spanien gjort gällande att detta organ agerade som en privat investerare när det avstod från återbetalning avseende 99 procent av sin fordran. Detta organ ökade nämligen härigenom sin andel av företagets kapital i en omfattning som motsvarade 80,6 procent av det belopp med vilket skulderna skrevs ned. Sökanden har tillagt att det angavs i omstruktureringsplanen att förfarandet för betalningsinställelse skulle behöva upphöra och att IFA i egenskap av största aktieägare i företaget således var skyldigt att minska företagets finansiella åtaganden. Slutligen har sökanden gjort gällande att kommissionen i sitt beslut i fallet GEA godkände skuldnedskrivningar av de offentliga organen med 78 procent av fordringarna, trots att de offentliga organen inte ens var aktieägare i företaget i fråga.

142 Vad beträffar socialförsäkringskassan, har sökanden påpekat att dennas skuldnedskrivning endast motsvarade 53,41 procent av dess fordringar, det vill säga en andel som understeg de privata fordringsägarnas genomsnittliga nedskrivning

och som nästan var identisk med samtliga fordringsägares genomsnittliga nedskrivning (53,24 procent). Konungariket Spanien har anfört att socialförsäkringskassans nedskrivningar skulle ha uppgått till 98,8 procent av dess fordringar om den hade anslutit sig till avtalet om skuldnedskrivning. Konungariket Spanien har klargjort att detta offentliga organ inte beviljade någon nedskrivning beträffande sina hypoteksfordringar. Beträffande socialförsäkringskassans övriga fordringar, för vilka den endast hade förmånsrätt, motsvarade dess nedskrivning (56 procent) den genomsnittliga nedskrivningen av fordringsägarna med förmånsrätt. Den omständigheten att socialförsäkringskassan utnyttjade sin rätt att avstå avseende samtliga fordringar och stärkte sina hypoteksgarantier förbigick kommissionen dessutom med tystnad. Dessutom skulle kassan genomföra sitt enskilda avtal med sökanden endast på villkor att de fordringsägare som var parter till avtalet om skuldnedskrivning godkände det i förväg. Slutligen har sökanden och Konungariket Spanien åberopat kommissionens beslut 1999/88/EG av den 14 juli 1998 om det statliga stöd som beviljats Porcelanas del Norte SAL (Ponsal)/Comercial Europea de Porcelanas SAL (Comepor) (EGT L 29, 1999, s. 28; nedan kallat Ponsal-beslutet).

143 Vad beträffar skatteförvaltningen har sökanden anfört att dess fordringar inte var förenade med hypoteksgarantier och att dess skuldnedskrivning endast motsvarade 36,49 procent av fordringarna, det vill säga en andel som vida understeg de offentliga och privata fordringsägarnas genomsnittliga nedskrivningar. Konungariket Spanien har anfört att detta offentliga organ utnyttjade sin rätt att avstå och att dess nedskrivning skulle ha motsvarat 98,8 procent av dess fordringar om det hade anslutit sig till avtalet om skuldnedskrivning. Sökanden och Konungariket Spanien har tillagt att skatteförvaltningen skulle genomföra sitt enskilda avtal med sökanden endast på villkor att de fordringsägare som var parter till avtalet om skuldnedskrivning godkände det i förväg. Slutligen har sökanden åberopat GEA-beslutet.

144 Beträffande Confederación Hidrográfica del Guadalquivirs skuldnedskrivning har sökanden anfört att denna endast motsvarade 45,84 procent av dess fordringar, det vill säga en andel som understeg de offentliga och privata fordringsägarnas genomsnittliga nedskrivningar.

145 Vad slutligen beträffar Ayuntamiento de Jaén och Junta de Andalucía har sökanden anfört att deras fordringar endast utgjorde 5 procent av de offentliga

fordringarnas totala belopp och att de inte hade några hypoteksgarantier. Sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande att dessa organ inte utnyttjade sin rätt att avstå, utan anslöt sig till avtalet om skuldnedskrivning för att få betalt avseende största möjliga andel av sina fordringar. En sådan hållning godtogs av kommissionen i dess beslut 97/21/EG, EKSG av den 30 juli 1996 om statligt stöd till Compañía Española de Tubos por Extrusión SA, med säte i Llodio (Álava) (EGT L 8, 1997, s. 14).

146 Kommissionen har svarat att de skuldnedskrivningar som de offentliga fordringsägarna beviljade inte uppfyllde kriteriet avseende den privata investeraren och därför utgjorde ett statligt stöd.

147 Kommissionen har inledningsvis anfört att den aldrig har bestridit att nämnda skuldnedskrivningar var förenliga med den spanska lagstiftningen om betalningsinställelse och att den endast har jämfört de offentliga fordringsägarnas agerande med de privata fordringsägarnas. Kommissionen har anfört att det är uppenbart att de behöriga spanska domstolarna och de privata fordringsägarna inte skulle motsätta sig ett beslut av staten, som var den största fordringsägaren, att frivilligt göra en eftergift som var mycket större än den som de privata fordringsägarna gjorde.

148 Kommissionen har tillagt att den omständigheten att ett konkursförfarande är av allmän karaktär inte utesluter att en åtgärd som de offentliga myndigheterna vidtar inom ramen för ett sådant förfarande kan innehålla inslag av statligt stöd (generaladvokaten Fennellys förslag till avgörande i det ovannämnda målet Ecotrade, REG 1998, s. I-7910, punkterna 31 och 32).

149 Vidare har kommissionen med hänvisning till sitt meddelande om kapitaltillskott från staten (*Europeiska gemenskapernas bulletin* 9-1984) anfört att offentligt delägande i ett företag som uppkommer samtidigt med privat delägande inte utgör statligt stöd om den privata investerarens del har någon verklig ekonomisk betydelse. Med ett analogt resonemang anser kommissionen att det ”för att de

offentliga fordringsägarnas eftergift skall uppfylla kriteriet avseende den privata investeraren krävs att de privata fordringsägarna samtidigt gör en betydande och verklig eftergift". Denna förutsättning är inte uppfylld i förevarande fall, eftersom sökandens skulder till den privata sektorn endast utgjorde 4,4 procent av dess totala skulder och de privata fordringsägarnas genomsnittliga procentuella nedskrivningar vida understeg de offentliga fordringsägarnas. Kommissionen har vidare påpekat att de offentliga fordringsägarna hade "viss prioritet i likvidationsförfarandena" och att socialförsäkringskassans mycket betydande fordringar var förenade med en hypoteksgaranti. Konungariket Spaniens argument avseende den metod som användes för att fastställa skuldavskrivningsbeloppen (se punkt 140 ovan) saknar enligt kommissionen relevans.

150 Beträffande IFA betvivlar kommissionen, med hänsyn till sökandens höga skuldsättning, att detta organs aktier kan ha ökat i värde i den omfattning som sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande. Dessa har i vart fall inte inkommit med några beräkningar till stöd för påståendet. Kommissionen har erinrat om att inte heller tillförseln av kapital till företaget genomfördes i enlighet med kriteriet avseende den privata investeraren. Slutligen saknar hänvisningen till GEA-beslutet relevans.

151 Vad beträffar socialförsäkringskassan har kommissionen gjort gällande att de spanska myndigheterna inte upplyste kommissionen om att detta organs hypoteksgarantier stärktes. Myndigheterna uppgav i sin skrivelse av den 19 december 1997 att socialförsäkringskassan hade beviljat skuldnedskrivning med 98,75 procent avseende de av dess fordringar som endast var förenade med förmånsrätt och vidtagit "avskrivning" av avbetalningen på sina hypoteksfordringar. Kommissionen har för övrigt påpekat att de spanska myndigheterna i fallet Ponsal med stöd av beräkningar hade visat att den valda likvidationsmetoden var den enda av de enligt spansk lagstiftning möjliga likvidationsmetoderna som gjorde det möjligt för de offentliga myndigheterna att få betalt avseende åtminstone en fjärdedel av sina fordringar. I förevarande fall har emellertid ingen sådan beräkning givits in.

152 Vad beträffar den skuldnedskrivning som skatteförvaltningen har beviljat har kommissionen medgivit att den proportionellt sett är lägre än de övriga offentliga organens. Kommissionen anser dock att hänsyn måste tas till "de offentliga fordringsägarnas totala volym i sammanhanget" (se punkt 155 nedan). Kommissionen har vidare åter anfört att hänvisningen till GEA-beslutet saknar relevans i förevarande fall.

153 Vad beträffar Confederación Hidrográfica del Guadalquivir har kommissionen påpekat att detta organ var en fordringsägare med förmånsrätt och att dess skuldnedskrivning motsvarade men inte understeg den nedskrivning som beviljades av de privata fordringsägare som hade fordringar utan förmånsrätt på likvärdiga belopp.

154 Vad beträffar Ayuntamiento de Jaén och Junta de Andalucía har kommissionen framhållit att dessa två organ beviljade skuldnedskrivningar som vida översteg de som de privata fordringsägarna beviljade. Kommissionen har tillagt att Junta de Andalucía hade en hypoteksgaranti avseende 21 miljoner ESP.

155 Slutligen har kommissionen framhållit att de olika offentliga organens skuldnedskrivningar inte skall bedömas enskilt, utan sammantaget "med hänsyn till de offentliga fordringsägarnas totala fordringar jämfört med de privata fordringsägarnas och med hänsyn till de eftergifter som de har gjort genom respektive avstående". I detta avseende har kommissionen särskilt uppgivit att de offentliga fordringsägarnas, inklusive IFA:s, genomsnittliga nedskrivningar uppgick till 72,62 procent, medan de privata fordringsägarnas andel endast uppgick till 59,58 procent.

Förstainstansrättens bedömning

156 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att en statlig åtgärds specifika karaktär, det vill säga dess selektiva karaktär, är ett av de kännetecken som

utmärker begreppet statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget. Härvid skall det prövas huruvida åtgärden i fråga medför fördelar som enbart gynnar vissa företag eller viss verksamhet (domstolens dom av den 26 september 1996 i mål C-241/94, Frankrike mot kommissionen, REG 1996, s. I-4551, punkt 24, domen i det ovannämnda målet Ecotrade, punkterna 40 och 41, och förstainstansrättens dom av den 29 september 2000 i mål T-55/99, CETM mot kommissionen, REG 2000, s. II-3207, punkt 39).

157 Sökandens och Konungariket Spaniens argument att det i den spanska lagen av den 26 juli 1922 om betalningsinställelse föreskrivs ett allmänt förfarande, som är tillämpligt på alla företag med svårigheter, kan i förevarande fall inte godtas. Även om nämnda lag inte är ägnad att tillämpas selektivt till förmån för vissa slags företag eller viss slags verksamhet, konstaterar rätten dock att de skuldnedskrivningar som kommissionen har underkänt inte automatiskt följer av tillämpningen av nämnda lag, utan av de ifrågavarande offentliga organens skönsmässiga val. Det framgår av rättspraxis att en ekonomisk förmån inte kan betraktas som en allmän åtgärd i ett fall där det organ som beviljar förmånen skönsmässigt kan avgöra vilka som skall beviljas förmånen eller på vilka villkor den skall beviljas (domstolens dom av den 29 juni 1999 i mål C-256/97, DM Transport, REG 1999, s. I-3913, punkt 27).

158 Vidare kan rätten inte heller godta argumentet att de omtvistade skuldnedskrivningarna beviljades inom ramen för ett rättsligt förfarande i enlighet med tillämplig spansk rätt. Det följer nämligen av fast rättspraxis att det i artikel 92.1 i fördraget inte görs någon åtskillnad mellan statliga åtgärder med hänsyn till deras orsaker eller syften, utan att de i stället definieras med utgångspunkt från vilka verkningar de har (domstolens dom av den 12 oktober 2000 i mål C-480/98, Spanien mot kommissionen, REG 2000, s. I-8717, punkt 16, och domen i det ovannämnda målet CETM mot kommissionen, punkt 53).

159 Förstainstansrätten erinrar vidare om att begreppet statligt stöd, såsom det definieras i fördraget, är av juridisk beskaffenhet och skall tolkas utifrån objektiva kriterier. Av denna anledning skall gemenskapsdomstolarna, i princip och med beaktande av såväl de konkreta omständigheterna i målet som av

kommissionens bedömningars tekniska eller komplicerade karaktär, utöva en fullständig kontroll av huruvida en åtgärd faller inom tillämpningsområdet för artikel 92.1 i fördraget (domstolens dom av den 16 maj 2000 i mål C-83/98 P, Frankrike mot Ladbroke Racing och kommissionen, REG 2000, s. I-3271, punkt 25).

160 Vid bedömningen i det omtvistade beslutet av huruvida skuldnedskrivningarna utgjorde statligt stöd tillämpade kommissionen kriteriet avseende den privata investeraren och gjorde därvid åtskillnad mellan IFA:s situation och övriga ifrågavarande offentliga organs situation.

161 Beträffande nedskrivningarna av skulderna till IFA ansåg kommissionen inledningsvis att dessa inte kunde motiveras "med att IFA handlade i egenskap av aktieägare i [sökanden]" (skäl 64 i det omtvistade beslutet). Vidare uppgav den att "statens handlande som aktieägare bör skiljas från dess handlande som myndighet" och att "privata företag och deras aktieägare inte [kan] avskriva sina skulder till staten", varpå kommissionen drog slutsatsen att "eftergiften av nämnda fordringar" inte var förenlig med kriteriet avseende den privata investeraren (skäl 64 i det omtvistade beslutet).

162 Kommissionens konstateranden som nämns i föregående punkt har inga tvingande rättsverkningar som påverkar sökandens intressen. Såsom påpekats i skälen 64, 90 och 97 i det omtvistade beslutet, beaktades nämligen inte det belopp med vilket skulderna till IFA skrevs ned vid beräkningen av det totala stödbelopp som sökanden hade beviljats, detta för att undvika att posten skulle räknas två gånger. Denna nedskrivning avsåg nämligen lån och borgensförbindelser som IFA hade beviljat under åren 1993 och 1994, som redan hade tagits med i nämnda beräkning. Nedskrivningen av skulderna till IFA omfattas således inte av någon artikel i beslutsdelen i det omtvistade beslutet. Rätten saknar således skäl att avgöra huruvida nämnda konstateranden är välgrundade.

163 Beträffande övriga offentliga organ har kommissionen grundat sin bedömning på följande förutsättning: "För att det faktum att man avstod från offentliga krediter skall motsvara villkoren för en privat investering [måste] de privata fordringsägarna samtidigt... efterskänka betydande och reella belopp" (skäl 65 c i det omtvistade beslutet, se punkt 149 ovan).

164 Kommissionen jämförde i stort sett de offentliga fordringarnas sammanlagda storlek med de privata fordringarnas, de offentliga fordringsägarnas genomsnittliga skuldnedskrivningar med de privata fordringsägarnas och de offentliga fordringsägarnas förmånsrätter och hypotek med de privata fordringsägarnas (skälen 65 och 66 i det omtvistade beslutet, se punkterna 149, 152 och 155 ovan). Kommissionen konstaterade sålunda att "[sökandens] skuldsättning gentemot den privata sektorn [endast] svarade... för 4,4 % av dess totala skuldsättning" (skälen 65 a och 66 första stycket a i det omtvistade beslutet), att de offentliga fordringsägarna hade beviljat skuldnedskrivningar som proportionellt sett var större än de privata fordringsägarnas (skäl 66 första stycket b i det omtvistade beslutet och punkt 155 ovan) och att de offentliga fordringsägarna i regel, till skillnad från de privata fordringsägarna, var "skyddade eller under alla förhållanden privilegierade", och att socialförsäkringskassan till och med hade ett hypotek (skälen 65 b, 66 första stycket c och d och 66 andra stycket i det omtvistade beslutet). Av dessa olika omständigheter drog kommissionen slutsatsen att "uppoffringen för de offentliga fordringsägarna [var] mycket betydande, medan uppoffringen för de privata fordringsägarna [var] försumbar eller obefintlig," (skäl 66, andra stycket, i det omtvistade beslutet) och att de offentliga organens skuldnedskrivningar således inte uppfyllde kriteriet avseende den privata investeraren.

165 Rätten finner att den metod som kommissionen sålunda använde i det omtvistade beslutet är inadekvat och således inte kan godtas.

166 För det första kan inte de offentliga organens fordringars andel av den totala skuldsättningen för ett företag med svårigheter i sig utgöra en avgörande faktor vid bedömningen av huruvida de skuldnedskrivningar som nämnda organ

beviljar nämnda företag har inslag av statligt stöd. Om denna omständighet beaktades, och tillmättes en sådan avgörande betydelse som kommissionen har tillmätt den i förevarande fall, skulle nämligen möjligheterna att justera skulderna för ett företag med svårigheter av omotiverad anledning begränsas, när de totala offentliga fordringarna är högre än de totala privata fordringarna. Omvänt skulle en åtgärd för justering av skulder som ett offentligt organ vidtog endast med svårighet kunna betraktas som ett statligt stöd när de totala privata fordringarna överstiger de totala offentliga fordringarna.

167 För det andra anser domstolen i vart fall att de ifrågavarande offentliga organen, när de beviljade nedskrivning av de omtvistade skulderna, inte behövde agera som offentliga investerare, vars åtgärder enligt fast rättspraxis (domen i det ovannämnda målet DM Transport, punkt 24) skall jämföras med ett agerande av en privat investerare, som har en strukturell, allmän eller sektoriell strategi och som styrs av långsiktiga lönsamhetsperspektiv med avseende på det investerade kapitalet. Nämnda organ skall i stället jämföras med en privat fordringsägare, som försöker få betalt för de fordringar som han har hos en gäldenär med finansiella svårigheter (se, för ett motsvarande resonemang, domstolens dom av den 29 april 1999 i mål C-342/96, Spanien mot kommissionen, REG 1999, s. I-2459, punkt 46, och domen i det ovannämnda målet DM Transport, punkt 24).

168 När ett företag vid en kraftig försämring av dess finansiella situation föreslår ett avtal, eller en rad avtal, om att justera skulderna till sina fordringsägare för att förbättra sin situation och undvika likvidation, måste varje fordringsägare göra ett val med avseende på å ena sidan det belopp som den erbjuds inom ramen för det föreslagna avtalet, och å andra sidan det belopp som den uppskattar att den kan erhålla vid en eventuell likvidation av företaget. Fordringsägarens val påverkas av en rad faktorer, såsom dess egenskap av fordringsägare med hypotek, förmånsrätt eller oprioriterade fordringar, dess eventuella säkerheter och deras omfattning, dess bedömning av företagets chans att återhämta sig och vad som skulle komma den till godo om företaget likviderades. Om det till exempel visade sig att ett företags tillgångar hade ett sådant realisationsvärde att endast de fordringar som var förenade med hypotek eller förmånsrätt skulle få betalt om företaget likviderades, skulle de oprioriterade fordringarna inte ha något värde. I en sådan situation, skulle den omständigheten att en fordringsägare med oprioriterade fordringar frivilligt avstod från betalning för en betydande del av sin fordran inte utgöra någon verklig eftergift.

169 Härav följer bland annat att det, om det är okänt vilka faktorer som har avgjort vad de alternativ som fordringsägarna erbjudits var värda, inte endast på den grunden att förhållandet mellan de belopp som olika slags fordringsägare har avstått från är till synes oproportionerligt går att dra några slutsatser avseende skälen till att de har gått med på de föreslagna skuldnedskrivningarna.

170 I förevarande fall ankom det således på kommissionen att med beaktande av bland annat nämnda faktorer för vart och ett av de offentliga organen i fråga avgöra om de skuldnedskrivningar som dessa hade beviljat var uppenbart större än de som skulle ha beviljats av en hypotetisk privat fordringsägare som befann sig i samma situation i förhållande till sökanden som det offentliga organet i fråga och som försökte få tillbaka de belopp som sökanden var skyldig den (domen i det ovannämnda målet DM transport, punkt 25).

171 Rätten konstaterar emellertid att kommissionen inte har gjort någon sådan undersökning. Den har huvudsakligen nöjt sig med att utvärdera de offentliga fordringsägarnas totala situation jämfört med de privata fordringsägarnas och dragit avgörande slutsatser efter att endast ha jämfört de offentliga fordringarnas totala belopp med de privata fordringarnas och de offentliga fordringsägarnas genomsnittliga procentuella nedskrivningar med de privata fordringsägarnas samt efter att ha konstaterat att de offentliga fordringsägarna till skillnad från de flesta av de privata fordringsägarna hade förmånsrätt, eller till och med hypotek. Även om till synes bristande proportioner mellan de offentliga respektive de privata fordringsägarnas skuldnedskrivningar kan utgöra ett indicium på att eventuellt statligt stöd har förekommit, befriar inte denna omständighet i sig kommissionen från dess skyldighet att undersöka huruvida de nedsättningar som de offentliga fordringsägarna har samtyckt till med hänsyn till omständigheterna i fallet överstiger vad de affärsmässiga kraven motiverar, vilket skulle innebära att de bara kan förklaras med en avsikt att bevilja företaget i fråga en förmån.

172 Rätten finner att till exempel socialförsäkringskassans situation visar att kommissionens så föga nyanserade inställning i det omtvistade beslutet inte kan godtas. Det framgår av skäl 43 i beslutet att nämnda organ hade

hypoteksgarantier avseende 630 miljoner ESP, att dess totala fordran uppgick till cirka 1 miljard 479 miljoner ESP och att den eftergift som den beviljade uppgick till 789 miljoner 938 tusen ESP. Det framgår dessutom av handlingarna i målet att socialförsäkringskassan var en fordringsägare med förmånsrätt med avseende på sistnämnda belopp. Med andra ord avsåg den återbetalning som den avstod från endast fordringar som inte var förenade med hypotek. Frågan huruvida en privat fordringsägare skulle ha beviljat nedskrivning med de fordringar som inte var förenade med hypotek beror i huvudsak på huruvida den skulle ha fått betalt för en större del av nämnda fordringar om företaget i fråga hade likviderats. Med andra ord, socialförsäkringskassan har i förevarande fall endast gjort en verklig eftergift i den utsträckning de prioriterade fordringsägarna skulle ha fått betalt om företaget hade likviderats.

173 Av det anförda följer att talan kan bifallas på den femte grunden. Rätten saknar skäl att pröva parternas övriga argument med avseende på denna grund. Artiklarna 1 och 3 i det omtvistade beslutet skall således ogiltigförklaras i den del de avser det statliga stöd som har utgivits i form av de statliga organens skuldnedskrivningar.

Den sjätte grunden: Uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna vid den allmänna bedömningen av olika åtgärder

Parternas argument

174 Sökanden har med hänvisning till de argument som den har anfört inom ramen för de fem första grunderna anfört att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning, som påverkar det omtvistade beslutet i dess helhet, när den ansåg att de lån och borgensförbindelser som beviljades år 1993 och år 1994 inte omfattades av de allmänna stödsystem som tidigare hade godkänts och inte

gjorde åtskillnad mellan dessa och de stöd som beviljades från och med maj 1995, när den inte betraktade de stöd som beviljades under perioden maj—december 1995 som undsättningsstöd i den mening som avses i riktlinjerna, när den slog fast att produktionskapaciteten enligt omstruktureringsplanen skulle öka, när den slog fast att de offentliga organens skuldnedskrivningar var oförenliga med den gemensamma marknaden, när den gjorde en subjektiv tolkning av företagets finansiella resultat och av utomståendes intresse av att köpa upp det, när den gjorde en felaktig analys av omstruktureringsplanens innehåll och verkningar och när den inte tog hänsyn till provinsen Jaéns särskilda förhållanden.

175 Konungariket Spanien har för sin del anfört att det omtvistade beslutet grundas på en rad felaktiga och ofullständiga omständigheter.

176 För det första hävdade kommissionen felaktigt i skäl 15 i det omtvistade beslutet att det fanns ett orsakssamband mellan den omständigheten att kommissionen inledde det administrativa förfarandet och de offentliga organens skuldnedskrivningar.

177 För det andra utelämnade kommissionen i skäl 18 a i det omtvistade beslutet uppgiften att sökandens produktion endast utgjorde 2,4 procent av de 50 största inhemska företagens produktion och 0,7 procent av den inhemska produktionen.

178 För det tredje lät kommissionen i skäl 19 i det omtvistade beslutet felaktigt förstå att familjen Molina den 31 december 1997 med full rättslig verkan och utan motprestation återtog den fulla äganderätten till aktierna i sökanden.

179 För det fjärde bortsåg kommissionen från att räntan på de lån som beviljades den 24 oktober 1995 ändrades retroaktivt.

180 För det femte uppgav inte kommissionen i skäl 27 i det omtvistade beslutet att sökandens produktionssiffror under år 1995 avsåg en period av djup kris.

181 För det sjätte lät kommissionen i skälen 28—32 i det omtvistade beslutet förstå att kapitaltillskottet gjordes genom permanent tillförsel av finansiella medel, utan ordning och logik, när de i själva verket gjordes med strikt tillämpning av omstruktureringsplanen.

182 För det sjunde finns det i tabellen i skäl 33 i det omtvistade beslutet inga uppgifter avseende de fyra första månaderna år 1997, då företaget återhämtade sig.

183 För det åttonde finns det i skäl 34 i det omtvistade beslutet värderande utlåtanden om omstruktureringsplanens prognoser.

184 För det nionde utelämnas i skäl 35 i det omtvistade beslutet vissa viktiga uppgifter om sökandens olika produktionsenheters situation den 31 december 1996.

185 För det tionde gjorde kommissionen i skäl 37 i det omtvistade beslutet inte minsta hänvisning till "[de spanska myndigheternas] ansträngningar för att göra gällande att det inte fanns någon strukturell överkapacitet avseende produktionen på den marknad där [sökanden] utövade sin verksamhet och att det inte fanns några verkningar på handeln inom gemenskapen".

186 För det elfte uppgav kommissionen inte i skäl 46 i det omtvistade beslutet att produktionsenheten för djurfoder endast tillverkade 20 000 ton per år eller att de spanska myndigheterna hade åberopat beslut 94/173.

187 För det tolfte redogjorde kommissionen inte i skäl 48 i det omtvistade beslutet för det verkliga innehållet i de spanska myndigheternas skrivelse av den 16 mars 1998. Dessutom nämndes varken de informella möten som hade hållits mellan kommissionen och de spanska myndigheterna eller den skrivelse av den 2 juli 1998 där myndigheterna hade upplyst om vissa företags visade intresse för att köpa upp sökanden.

188 För det trettonde förbigick kommissionen, i skäl 50 i det omtvistade beslutet, med tystnad uppgifterna i de spanska myndigheternas skrivelse av den 21 oktober 1998 om företagets goda situation. Dessutom nämnde den endast villkoren i en av de potentiella köparnas anbud, och angav varken att försäljningsförfarandet hade inletts med beaktande av bestämmelserna om offentlighet och konkurrens eller att de spanska myndigheterna hade samordnat sitt förfarande med kommissionens avdelningar.

189 Kommissionen anser att talan inte kan bifallas på den sjätte grunden.

Förstainstansrättens bedömning

190 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden och Konungariket Spanien inom ramen för grunden avseende uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna har anfört en rad helt sporadiska argument som antingen redan har prövats i förevarande dom eller helt saknar relevans.

191 Vad beträffar sökandens olika invändningar (punkt 174 ovan), har rätten sålunda redan vid prövningen av de fem första grunderna funnit att talan inte kan bifallas med stöd av dem.

192 Vad beträffar Konungariket Spaniens invändningar (punkterna 176—188 ovan), finner rätten att den första, den andra, den sjunde, den tolfte och den trettonde saknar relevans eller inte är styrkta i sak. Vidare har rätten redan vid prövningen av de fem första grunderna funnit att talan inte kan bifallas med stöd av de övriga invändningarna.

193 Av den anförda följer att talan inte kan bifallas på den sjätte grunden.

Den sjunde grunden: Överträdelse av artikel 92.3 a i fördraget

Parternas argument

194 Sökanden har anfört att såväl artikel 92.3 a som artikel 92.3 c i fördraget ger kommissionen möjlighet att förklara stöd förenliga med den gemensamma

marknaden om de syftar till att främja utvecklingen av missgynnade regioner. Sökanden har anfört att provinsen Jaén finns i en region med låg folktäthet, där levnadsstandarden är extremt låg och där det råder allvarlig brist på sysselsättning. Om företagets verksamhet upphörde, skulle provinsen drabbas av en förstörd industrisektor och en mycket betydande minskning av förmågan att skapa välstånd.

195 Sökanden har klandrat kommissionen för att ha uteslutit möjligheten att tillämpa undantaget i artikel 92.3 a utan någon annan motivering än att "det [är] fråga om ett klart sektorstöd" (skäl 104 i det omtvistade beslutet). Den omständigheten att ordet "klart" användes, gjorde det nämligen inte uteslutet att stödet även kunde ha inslag av regionalstöd.

196 Sökanden har tillagt att de stöd som beviljas med stöd av artikel 92.3 a i fördraget skall bidra till regionens långsiktiga utveckling. Den har påpekat att nämnda kriterium enligt kommissionens beslutspraxis innebär att företaget i fråga åter görs lönsamt, vilket företaget obestridligen har gjorts i förevarande fall.

197 Konungariket Spanien har anfört att den omständigheten att provinsen Jaén hade särskilt hög arbetslöshet räckte för att stödet i fråga skulle godkännas enligt artikel 92.3 a i fördraget. Konungariket Spanien har framhållit att det enda syftet med att bevilja sökanden stöd var att undvika att 500 arbetstillfällen skulle försvinna från en extremt missgynnad region. Kommissionens slutsats att nämnda bestämmelse inte var tillämplig, med motiveringen att "de aktuella stödåtgärderna inte är utformade som regionalt stöd till nyinvesteringar eller till att skapa arbetstillfällen, och inte heller till att avhjälpa generella brister i infrastrukturen hos samtliga företag i regionen", var inte något exempel på ett sammanhängande och tillräckligt motiverat resonemang. Domstolen slog nämligen fast i sin dom av den 14 september 1994 i det ovannämnda målet Spanien mot kommissionen att den omständigheten att stöd har beviljats i beslut *ad hoc* inte gör det uteslutet att de skall betraktas som regionalstöd.

198 Kommissionen har med hänvisning till sina argument avseende den tredje grunden (se punkt 76 ovan) gjort gällande att talan inte kan bifallas på den sjunde grunden.

Förstainstansrättens bedömning

199 Enligt artikel 92.3 a i fördraget kan "stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning" anses som förenligt med den gemensamma marknaden.

200 Såsom har angivits ovan i punkt 48, har kommissionen ett stort utrymme för skönsmässig bedömning med avseende på artikel 92.3 i fördraget, och gemenskapsdomstolarnas prövning skall i detta hänseende endast avse en kontroll av att reglerna för handläggning har följts, att motiveringsskyldigheten har iakttagits, att uppgifterna om de faktiska omständigheterna är materiellt riktiga, att bedömningen inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk.

201 Kommissionen har vid upprepade tillfällen upplyst medlemsstaterna och övriga berörda om vilka kriterier den avser att tillämpa vid undersökningen av huruvida statliga stöd för regionala ändamål är förenliga med den gemensamma marknaden med tillämpning av artiklarna 92.3 a och 92.3 c i fördraget. Dessa kriterier har sammanställts och förklarats i kommissionens riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål, som offentliggjordes år 1998 (EGT C 74, s. 9).

202 I nämnda riktlinjer anges att regionalstöden "skiljer sig från andra former av offentligt stöd (stöd till forskning och utveckling, till miljön, till företag i svårigheter osv.) genom att de är begränsade till vissa regioner och särskilt syftar

till att utveckla dessa regioner". Vidare anges följande: "Regionalstöden har till syfte att utveckla mindre gynnade områden genom att understödja investeringar och skapande av sysselsättning inom ramen för hållbar utveckling."

203 Dessutom anges följande i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål:

"Ett individuellt stöd för ett särskilt ändamål till ett enda företag eller stöd som är begränsade till en enda verksamhetssektor kan ha betydande effekter på konkurrensen på den berörda marknaden, medan deras effekter på den regionala utvecklingen riskerar att bli alltför begränsade. Sådana stöd ligger i allmänhet inom ramen för en punktvis eller sektorsinriktad industripolitik och skiljer sig ofta från andan i regionalstödspolitiken som sådan. Regionalstödspolitiken måste i själva verket förhålla sig neutral vad gäller fördelningen av produktiva resurser mellan de olika ekonomiska sektorerna. Kommissionen anser inte att stöd av detta slag uppfyller de villkor som nämns i föregående stycke, om inte motsatsen bevisas.

Följaktligen kommer de undantag som det är fråga om i princip bara att beviljas till förmån för stödordningar som täcker flera sektorer och som, i en given region, är öppna för alla företag inom de berörda sektorerna."

204 Slutligen anges följande i fotnot 10 till samma riktlinjer: "Stöd för särskilda ändamål till företag i svårigheter omfattas av särskilda regler och anses inte vara egentliga regionalstöd."

205 Kommissionen slog i det omtvistade beslutet fast att undantaget i artikel 92.3 a i fördraget inte var tillämpligt efter att ha konstaterat att "de aktuella stödåtgärderna inte är utformade som regionalt stöd till nyinvesteringar eller till att skapa arbetstillfällen, och inte heller till att avhjälpa generella brister i infrastrukturen hos samtliga företag i regionen, utan som stöd till undsättning och omstrukturering av ett visst företag" och att det "[a]lltså [var] fråga om ett klart sektorstöd som skall bedömas enligt artikel 92.3 c [i fördraget], vilket inte betyder att regionala aspekter beaktas i sammanhanget" (skäl 104).

206 Rätten finner att dessa konstateranden är förenliga med principerna i de ovannämnda riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål och bygger på ett tillräckligt motiverat och sammanhängande resonemang.

207 De är dessutom riktiga i sak, eftersom det framgår av prövningen av de fem första grunderna att det, med undantag för de offentliga organens skuldnedskrivningar, var med rätta som kommissionen betraktade de omtvistade stöden som punktvisa stöd som endast syftade till att göra det möjligt för företaget att fortsätta sin verksamhet.

208 För övrigt erinrar rätten om att kommissionen i enlighet med punkt 3.2.3 i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (punkt 109 ovan) vid bedömningen av de påstådda stöden till omstrukturering till fullo beaktade att sökanden var belägen i en missgynnad region (punkterna 110—114 ovan).

209 Av det anförda följer att kommissionen inte gjorde någon uppenbart oriktig bedömning när den ansåg att de omtvistade stöden inte kunde omfattas av undantaget i artikel 92.3 a i fördraget. Talan kan således inte bifallas på den grunden att bestämmelsen har överträtts.

Den åttonde grunden: Avsaknad av verkningar på handeln mellan medlemsstater och bristande motivering i detta avseende

Parternas argument

210 Sökanden och Konungariket Spanien har gjort gällande att kommissionen inte har styrkt att de omtvistade stöden påverkade handeln inom gemenskapen. De har dessutom anfört att det omtvistade beslutet i detta avseende är bristfälligt motiverat.

211 Sökanden har anfört att företaget endast hade 0,8 procent av den spanska marknaden för köttprodukter samt att dess export till gemenskapen var obetydlig. Den har åter anfört att den med tillämpning av omstruktureringsplanen beslutade om en rad åtgärder för minskning av produktionskapaciteten för att försäkra sig om att stöden endast i minimal utsträckning skulle påverka handeln inom gemenskapen.

212 Konungariket Spanien har vidare gjort gällande att kommissionen endast har undersökt import- och exportvolymerna för de varor som sökandens verksamhet avsåg. Om kommissionen hade beaktat företagets ställning på de olika marknader där det var verksamt och den omständigheten att det inte hade någon export till gemenskapen, skulle den inte ha kunnat komma till någon annan slutsats än att artikel 92 i fördraget inte var tillämplig.

213 Konungariket Spanien har vidare anfört följande invändningar:

— Kommissionen har i tabellen i skäl 67 i det omtvistade beslutet endast återgivit de spanska myndigheternas uttalanden avseende import och export av vissa varor år 1997, och tystat ned den omständigheten att denna handel bedrevs med länder utanför gemenskapen.

— Kommissionen har inte förklarat varför den har valt år 1997 som referensår.

214 Konungariket Spanien har vidare anfört att det framgår av rättspraxis att det inte räcker att endast anspela på att medlemsstaten i fråga importerar och exporterar varan i fråga för att dra slutsatsen att handeln inom gemenskapen påverkas. Kommissionen borde ha lämnat uppgifter om bland annat situationen på marknaden i fråga, sökandens inhemska marknadsandel och dess marknadsandel inom gemenskapen samt handelsflödena för tjänsterna och varorna i fråga mellan medlemsstaterna (domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809, svensk specialutgåva, volym 7, s. 685, av den 13 mars 1985 i de förenade målen 296/82 och 318/82,

Nederländerna och Leeuwarder Papierwarenfabriek mot kommissionen, REG 1985, s. 809, av den 24 februari 1987 i mål 310/85, Deufil mot kommissionen, REG 1987, s. 901, av den 7 juni 1988 i mål 57/86, Grekland mot kommissionen, REG 1988, s. 2855, av den 13 juli 1988 i mål 102/87, Frankrike mot kommissionen, REG 1988, s. 4067, av den 14 februari 1990 i mål C-301/87, Frankrike mot kommissionen, REG 1990, s. I-307, svensk specialutgåva, volym 10, s. 303, och av den 14 januari 1997 i det ovannämnda målet Spanien mot kommissionen, samt förstainstansrättens dom av den 30 april 1998 i mål T-214/95, Vlaams Gewest mot kommissionen, REG 1998, s. II-717).

215 Kommissionen anser att den har fullgjort den motiveringsskyldighet som den har enligt praxis.

216 Den har anfört att det omtvistade beslutet innehåller statistiska uppgifter om handeln mellan Spanien och övriga medlemsstater avseende de varor som sökandens verksamhet omfattar. Den har tillagt att varken den omständigheten att det mottagande företaget har en liten marknadsandel eller den omständigheten att den inte har någon export enligt rättspraxis utesluter att stöden kan få återverkningar på handeln mellan medlemsstater (dom av den 14 september 1994 i det ovannämnda målet Spanien mot kommissionen, punkt 40). Kommissionen har klargjort att år 1997 valdes därför att det var det senaste året för vilket det fanns fullständiga uppgifter och att uppgifterna beträffande tidigare år i vart fall var jämförbara. Slutligen har kommissionen påpekat att den i det omtvistade beslutet även analyserade den omständigheten att det fanns strukturell överkapacitet inom vissa av de sektorer som sökanden verkade inom.

217 I sin duplik har kommissionen med hänvisning till domen i det ovannämnda målet Vlaams Gewest mot kommissionen tillagt att det inte ankom på den att göra någon extremt detaljerad ekonomisk sifferanalys, eftersom den hade redogjort för på vilket sätt det var uppenbart att handeln mellan medlemsstaterna påverkades. Vidare har kommissionen tillagt att den, när stöden såsom i

förevarande fall inte har anmälts till den, inte är tvungen att styrka stödens faktiska inverkan på konkurrensen och på handeln mellan medlemsstater.

Förstainstansrättens bedömning

218 Kommissionen har i skäl 67 i det omtvistade beslutet för det första framhållit att stöden i fråga "snedvrider eller kan snedvrida konkurrensen" och att de "uppenbart [gynnar sökanden] i förhållande till andra företag inom sektorn som inte får statligt stöd". I samma skäl har kommissionen därefter uppgivit att man "[o]m man beaktar dels värdet av handeln med de produkter som [sökanden] bedrev verksamhet med under 1997, dels den spanska produktionen i förhållande till övriga medlemsstaters, kan... notera att det aktuella stödet kan påverka handeln mellan medlemsstaterna i sådan omfattning att det gynnar den inhemska produktionen till skada för produktionen i övriga medlemsstater". Till stöd för nämnda påståenden har kommissionen åberopat en tabell där volymen och värdet av import och export mellan Spanien och övriga medlemsstater år 1997 anges för var och en av de sektorer som sökandens verksamhet omfattar.

219 Det kan inte bestridas att sökanden inom var och en av de sektorer som dess verksamhet omfattar konkurrerar med andra företag, vilka inte har uppburit statligt stöd, och att de omtvistade stöden gav sökanden en avsevärd fördel jämfört med dessa företag. Det kan inte heller förnekas att konkurrensen inom dessa sektorer har en gemenskapsdimension och bland annat utövas mellan spanska företag och företag i övriga medlemsstater. Rätten finner i detta avseende att den kritik som Konungariket Spanien har riktat mot tabellen i skäl 67 i det omtvistade beslutet är helt oberättigad. Av den handling som kommissionen har sänt in som bilaga 4 till sitt yttrande över interventionsinlagan framgår nämligen

dels att de uppgifter som finns i tabellen verkligen avser handeln inom gemenskapen, och inte handel med länder utanför gemenskapen, dels att samma konstateranden skulle ha kunnat göras om ett annat år än 1997 hade valts som referensår.

220 När ett stöd som beviljas av staten stärker ett företags ställning i förhållande till andra företag som är konkurrenter i handeln inom gemenskapen, skall denna handel enligt fast rättspraxis anses påverkas av stödet (domstolens dom av den 17 september 1980 i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen, REG 1980, s. 2671, punkt 11, svensk specialutgåva, volym 5, s. 303, och av den 17 juni 1999 i mål C-75/97, Belgien mot kommissionen, REG 1999, s. I-3671, punkt 47). Vidare kan ett stöd påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrida konkurrensen även om det stödmottagande företaget, som konkurrerar med företag i andra medlemsstater, inte självt deltar i den gränsöverskridande verksamheten. När en medlemsstat beviljar stöd till ett företag kan nämligen den inhemska produktionen upprätthållas eller öka på grund av detta, vilket leder till att möjligheterna för företag i andra medlemsstater att exportera sina varor till eller erbjuda sina tjänster på denna medlemsstats marknad minskar (dom av den 14 september 1994 i det ovannämnda målet Spanien mot kommissionen, punkt 40, och dom av den 17 juni 1999 i det ovannämnda målet Belgien mot kommissionen, punkt 47). Sökandens och Konungariket Spaniens argument att företaget endast eller i huvudsak utövar sin verksamhet på nationell nivå kan således inte godtas. Nämnda argument är ännu mindre godtagbart med hänsyn till att vissa av sektorerna i fråga kännetecknas av en strukturell överkapacitet (se punkt 91 ovan).

221 Sökanden och Konungariket Spanien kan inte heller med framgång åberopa att företaget har en liten marknadsandel inom sektorerna i fråga. Det framgår nämligen av fast rättspraxis att den omständigheten att det företag som uppbär ett stöd är relativt litet inte på förhand utesluter att handeln mellan medlemsstater kan påverkas (dom av den 21 mars 1990 i det ovannämnda målet Belgien mot kommissionen, punkt 43, och av den 14 september 1994 i det ovannämnda målet Spanien mot kommissionen, punkt 42).

222 Rätten finner mot bakgrund av det anförda att kommissionen med rätta drog slutsatsen att beviljandet av de omtvistade stöden påverkade handeln mellan medlemsstater.

223 Rätten kan inte heller godta invändningen att det omtvistade beslutet är otillräckligt motiverat med avseende på villkoret att handeln mellan medlemsstater skall påverkas.

224 I skäl 67 i det omtvistade beslutet, som återges i punkt 218 ovan, finns det nämligen en — visserligen kortfattad, men ändå tillräcklig — redogörelse för vilka sakomständigheter och rättsliga överväganden som har beaktats vid bedömningen av detta villkor. Sådana uppgifter upplyser sökanden och rätten om skälen till att kommissionen ansåg att de omtvistade stöden uppfyllde nämnda villkor.

225 Dessutom ålåg det inte kommissionen att göra någon ekonomisk analys av den faktiska situationen inom sektorerna i fråga, av sökandens marknadsandel, av konkurrerande företags ställning och av handelsflödena för varorna och tjänsterna i fråga mellan medlemsstaterna, eftersom den hade redogjort för hur konkurrensen snedvreds och handeln mellan medlemsstaterna påverkades genom det omtvistade stödet (domen i det ovannämnda målet Philip Morris mot kommissionen, punkterna 9—12, och i det ovannämnda målet Vlaams Gewest mot kommissionen, punkt 67).

226 Vidare noterar rätten beträffande rättsstridigt beviljade stöd att kommissionen inte är skyldig att styrka den faktiska inverkan som sådana stöd har haft på konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna. En sådan skyldighet skulle nämligen utmynna i att medlemsstater som utbetalar stöd utan att beakta

anmälningsskyldigheten i artikel 93.3 i fördraget gynnades i förhållande till dem som anmäler planerade stöd (dom av den 14 februari 1990 i det ovannämnda målet Frankrike mot kommissionen, punkt 33, och domen i det ovannämnda målet Vlaams Gewest mot kommissionen, punkt 67).

227 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på den åttonde grunden.

De av sökanden begärda åtgärderna för processledning

228 Sökanden har begärt att förstainstansrätten skall anmoda kommissionen att förete originalen till förvaltarnas utlåtande som återfinns i bilaga 1 till repliken, för det fall dess äkthet skulle ifrågasättas, och samtliga handlingar som kommissionen har inhämtat sedan det administrativa förfarandet inleddes.

229 Kommissionen har motsatt sig denna begäran.

230 Förstainstansrätten anser i förevarande fall att handlingarna i målet innehåller tillräckliga uppgifter och att det därför saknas skäl att vidta de begärda åtgärderna för processledning.

Rättegångskostnader

231 Enligt artikel 87.3 i förstainstansrättens rättegångsregler kan förstainstansrätten om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad. Rätten beslutar, med hänsyn till vikten av de ogiltigförklarade delarna av det omtvistade beslutet och efter en skälighetsbedömning av omständigheterna i målet, att kommissionen skall bära sin rättegångskostnad och ersätta 30 procent av sökandens rättegångskostnad och att sökandena skall bära 70 procent av sin rättegångskostnad.

232 Konungariket Spanien skall i enlighet med artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna bära sin rättegångskostnad.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(femte avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) **Artikel 1.3 i kommissionens beslut 1999/484/EG av den 3 februari 1999 om statligt stöd som Spaniens regering beviljat företaget Hijos de Andrés Molina SA (HAMSA) ogiltigförklaras.**

2) Artikel 3 i beslut 1999/484 ogiltigförklaras i den del Konungariket Spanien genom artikeln förpliktas att återkräva det statliga stöd som har utgivits i form av de statliga organens skuldnedskrivningar.

3) Talan ogillas i övriga delar.

4) Kommissionen skall bära sin rättegångskostnad och ersätta 30 procent av sökandens rättegångskostnad.

5) Konungariket Spanien skall bära sin rättegångskostnad.

Lindh García-Valdecasas Cooke

Vilaras Forwood

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 juli 2002.

H. Jung P. Lindh

Justitiesekreterare Ordförande